

K. M. K. MUSEUM
HUNGARORZTALV

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. EVFOLYAM 22. SZÁM

SZERKESZTI PAPP JENŐ

BUDAPEST, 1942 AUGUSZTUS 1

FOTO. ANGELO IV., VACILUTICA 24

GERVAY MARICA

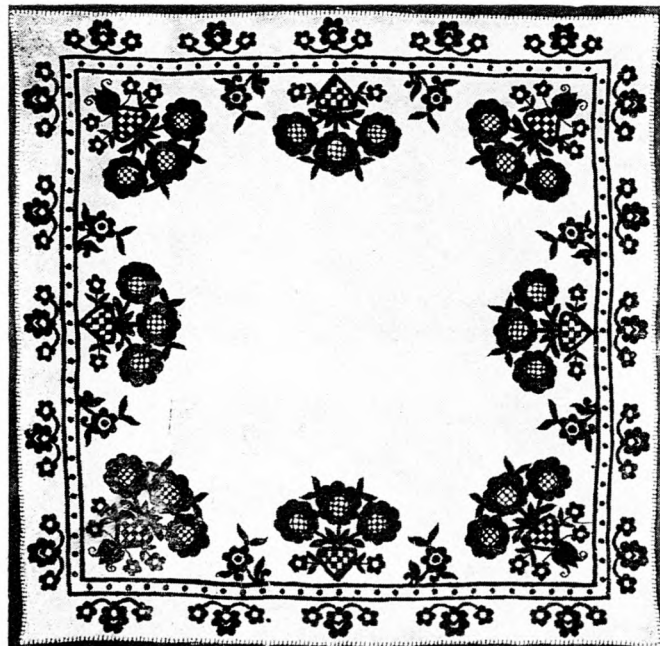
Páros jelenet, gobelin-kép. Stramin anyagra 35×45 cm méretben, szép színezéssel előfésztve, a kidolgozásához szükséges fonállal együtt, ára P. 18.50. Megrendelhető a Muskáti Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régi posta-utca 12. és Szeged, Kárász-utca 3. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük. Kézimunkákra felvilágosítást 20 filléres válaszbélyeg beküldése ellenében készséggel küldünk

A MAGYAR NŐK LAPJA 1941. ÉVI TELJES EVFOLYAMÁNAK FINOM, SÖTÉTSZÍNŰ, ARANYNYOMASÚ

BEKÖTÉSI TÁBLÁJA

3 PENGŐ ÉS 20 FILLÉR PORTÓDIJ ELOZETES [

BEKÜLDÉSE MELLETT
KIADÓHIVATALUNKBAN KAPHATÓ

Torockói terítő. Nyers lenvászonra előrajzolva, megkezdve, a hímzéshez szükséges piros vagy kék színtartó fonállal együtt, 80×80 cm méretben P 24.—. Teljesen készen hímzve P 35.—. Más méretben is megrendelhető, melyről ajánlatot 20 fillér válaszbélyeg beküldése ellenében küld a Muskáti Kézimunkabolt, Budapest, IV., Régi posta-utca 12 (Petőfi-utca és Váci-utca között) és Szeged, Kárász-utca 3.

A «MAGYAR NŐK KÖNYVTÁRA» legújabb olcsó kötete, ebben a sorozatban az első széppróza

MOST JELENT MEG

Romantikus történelmi regény FARKAS ISTVAN

SANTA MARIA

című regénye, amelyben ez a széles látókörű és melegszívű nagy mesemondó, lapunk népszerű munkatársa, Kolumbusz Kristóf csodálatos felfedező útját írta meg. Ebben a regényben meg-elevenedik előttünk az a hajó és az az út, amelyen Kolumbusz Kristóf elindult Amerika felfedezésére. A középkor utolsó esztendei, a spanyol udvar élete, a matrózok lázadása, az óceánokon való hánvadás és a partraszállás lélekzete-állító eseményei torlódnak ebben a regényben, amely a zseni hibáit és erőveit olyan közel hozza hozzánk, hogy a SANTA MARIA-val és az Újvilág felfedezőjével együtt éljük át a világtörténelem e páratlan históriáját.

A «MAGYAR NŐK KÖNYVTÁRA»-nak ez a kötete, valamint a további kötetek az első kettőnél finomabb kivitelben, sokkal vastagabb és tartósabb papíroson, elsőrendű fűzessel és szép kötésben jelennek meg. Külön meglepetés, hogy a Santa Maria kötet

1 PENGŐ 30 FILLÉRES OLCSÓ ÁRON

áll előfizetőink rendelkezésére. Erre a kötetünkre a Magyar Nők Lapjának azon előfizetői is igényt tarthatnak, akik havonként fizetnek elő a lapra. Ha tehát ilyen előfizetőnk a havi 2 P 20 f előfizetési díjjal egyidejűleg az új kötet 1 P 30 f-es árát beküldi és azt a postautalványon vagy csekken közli velünk: azonnal elküldjük címére Farkas István Santa Maria című regényét.

Néhány példányban még kapható a «Magyar Nők Könyvtára» két első szenzációs kötete, a

KORSZERŰ RECEPKÖNYV

ÉS

AZ ÚRIHÁZ ÁBÉCÉJE

A Korszerű Receptkönyv napjaink követelményeinek és lehetőségeinek megfelelő 600 kítűnő, kipróbált receptet tartalmaz. Az Úriház Abécéje a társadalmi élet követelményeiről, a társasági szokásokról stb. tájékoztat. Külön házi-orvosi tanácsok vannak ebben a kítűnő könyvben a fiatal anyák, gyermekek és felnőttek egészségügyi ápolására. Ezenkívül részletesen foglalkozik a lakásberendezés, pályaválasztás, háztartás és kertészet aktuális kérdéseivel.

**Ennek a két könyvnek ára
darabonként előfizetőinknek
80 fillér**

Ezért a filléres árért azonban csak úgy adhatjuk, ha előfizetőink a negyedévi P 6.60 előfizetési díjat a könyv árával együtt beküldik. A «Magyar Nők Könyvtára» tehát, amely fillérekké kerül és szép külsővel igazi irodalmat ad, valóságos díszé lesz minden lakásnak.

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. EVFOLYAM 22. SZÁM

BUDAPEST, 1942 AUGUSZTUS 1

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarékpénztári csekszámla: 20.334. Előfizetési ár: egész évre 26.40 pengő, fél évre 13.20 pengő, negyed évre 6.60 pengő, egy óra 2.20 pengő. Egyes szám ára 88 fill.

SZERKESZTI

PAPP JENŐ

Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre 30 pengő, fél évre 16.50 pengő, negyed évre 8.25 pengő. Amerikában 1 évre 44, fél évre 22 pengő. A lap egy negyedévnél rövidebb időtartamra nem rendelhető meg.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7, II. EMELET 6, AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42
FIÓKKIADÓHIVATALOK: KOLOZSVAR, KAZINCZY-UTCA 15, DEBRECEN, KONDOR-UTCA 19, SZEGED, BARÓ JÓSIKA-UTCA 4
SZABADKA, PIUKOVICS-UTCA 62, ÚJVÍDEK, JÓKAI-UTCA 31, MISKOLC, GHILLÁNYI-UTCA 13 ÉS MAROSVÁSÁRHELY, PETŐFI SÁNDOR-U. 4

Nyaralás 1942-ben

Irta Bónyi Adorján

A nap égőn tűz, az aszfalt szinte olvad. A teli villamoskocsikon verejtékes arccal ülnek, állnak az utasok. Kicsit elhúzódnak egymás mellől: a másik ember szomszéd-sága is melegít. Az utcák árnyas oldalán háromszor annyi ember jár, mint a naposon. A redőnyök naphosszat leeresztve a bérházak ablakain. A hivatalból, munkából hazaigyekvők arca halvány és izdadt; halvány a melegben megsokszorozódott kimerültségtől. Éjszaka a könnyű takarót is leveți magáról a nyugtalanul alvó test. A hőség az éj beálltával se szűnt meg. Az áttüzesedett házfalak most árasztják ki magukból, végig a szobákon a meleget, amit egész nap magukba szívtak. Nyár van. Kánikula. Nyaralás ideje.

*

A városban több mint egymillió ember lakik. Egemillió! Micsoda tömeg ez, valamennyit együtt elképzelve, egy óriási felvonuláson például, vagy egy ünnepen, egy téren, ha volna akkora tér, amely befogadhatná őket.

Máskor ilyenkor kánikulában, júliusban, augusztusban ennek a milliiónak a fele megmozdult és elindult valahová. Nyaralni. És a többi nagy- és kisvárosokban is elkezdődött a százvezrek vándorlása, költözése négy-hat hétre. Kora reggel, estejele, csomagokkal megrakott taxik loholtak a pályaudvarok irányába. Fel-nöttek és gyermekek szorongtak a kis és nagy kofferek közt. A hosszú vasúti szerelvények körül tomboló zsvivajgás minden pályaudvaron. Hordárok, árusok, egymást kereső családtagok nyüzsgése és lármája. Versengés egy ülőhelyért. Vetel-

kedés egy kiadó szoba körül. Asztalfoglalás borralalók árkaín-bokraín keresz-tül. A városból útrakelt félmillió had-sereg rohama szüntelenül tartott két-három hónapon át, puhább ágyakért, hűvösebb szobákért, kabinokért a vízparton, négyzetméternyi napos foltért a strand homokján, rántott csirkéért a vendéglői terrazon.

A város kiürült. A villamosok, autobuszok kongtak az ürességtől. Az üzletek hódolattal köszöntötték a betévedt vevőt. A kávéházakban csak megrögzött kártyások zajongtak. A vendéglőkben nagy becsben állt a nyári vendég, a pincérhad még a gondolatát is leste. Az utcákon alig járt valaki, legfeljebb estejele. A város nem volt itthon. A város nyaralt.

*

Most körülnéz az ember és mit lát?

A megszokott villamosokon ugyanabban az órában ugyanazokat az arckokat. A forgalom árnyalattal se csökkent. A hidakon még a déli, napszúrásos melegben is jövőmenő sokaság. Napozók a lakások erkélyein. Kikönyöklők este az ablakokban. A budai vendéglők összes törzsasztalái mellett ott vannak a törzsvendégek, akár télen. A polgári, kedves kerthelyiségekben este nyolckor már nincs hely. Mások a lakásuk előtt sétálgatnak, vidéki módra, az enyhülő estében. Egészen ritka látvány, ha kofferekkel tornyozott taxi robot valahol. Óriási bérházakon meg lehet számolni azt a pár ablakot, amelynek lehúzott redőnye nem robajlik fel napnyugta után, tehát a lakók nincsenek otthon.

A város itthon maradt. A város itt nyaral, a városban.

Valószínűleg így van ez vidéken is.

Mert... hát igen, csaknem mindenkinek van valakije, aki távol van és akire gondolni kell, akiért aggódva mégdobbán a szív. Magyar katonák harcolnak messze keleten, a Don és az orosz szteppék vidékén. Ez a harc a modern háború minden félelmetes harceszközével és megpróbáltatásával folyik. Mióta a világ fennáll, nem volt ily gigászi és bámulatos mérközés. Az ég nyílik meg, hogy szörnyű bombaesőt áraszson és a föld szakad ketté a hadigépezetek irtóztató ütéseitől.

A város — és a többi kisebb-nagyobb magyar város — hallja e küzdelem messzi robaját, még akkor is hallja, amikor úgy tűnik, nem gondolt rá. A város, visszajofozott lélegzettel, oda messzire figyel. Fiú, férj, testvér, rokon jár ott künn messzire. Régi imakönyvek kerülnek elő a város fiókjából. A szemek — villamoson, munkahelyen, séta közben, vendéglőben — néha révételen s hosszan messze néznek. A szívek egyetlen órára sem bírnak elszakadni azoktól, akik kimentek harcolni. Nyaralásról beszélni? Csomagolással, jegyekkel, szobafoglalással, efféle apróságokkal bajlódni? Most?

A város itthon maradt. Dolgozik és pihen. Ha ráfér és ha hozzájut. Itthon pihen. Sétál egyet, lemegy olykor barátaihoz a megszokott asztal mellé, vagy kikönyöklő este az ablakán. És nézi az égboltot, arra kelet felé. A csillagok megremegve visszaneznek rá.

„A nő egész lelkét vesse bele abba, amit csinál...”

Feszty Masa, a magyar művészi életnek ez a különös, érdekes jelensége, lával él a való életől, mersze a világ zajától. Lakásának ablakai egy ódon szépségű, várbeli kis ház kertjére nyílnak: a naputsét, a virágok, a kutyaugatás, a cicadorombolás édes harmóniája békét ébreszt a szívekben. A szoba falán régi, magyar olasz mesterek műveinek reprodukciói, szentképek és főként rengeteg személyes emlék. A polcon *Jókai* Mór kezének gipszlenyomata, a falon Jókainé *Laborfalvi Róza* arcképe. Az íróasztalról *Feszty Árpádnak*, a világhírű művésznek, a „*Magyarok bejövetele*” című körkép festőjének érdekes, szép arca. A másik képről, szőke, lány női arc: *Jókai Róza* néz felénk. Feszty Masa nagy ősei betöltik a szobát. A művész nő *Jókai Mór* egyetlen élő unokája és Feszty Árpád lánya. Ő maga is festő és író: volt kitől örökölnie mind a kétféle tehetségét. Festészetével csaknem kizárólag az egyházművészetet szolgálja az utolsó években. Szent figuráinak arcán ugyanaz a nyugodt, megbékélt derű és meghatározhatóság ömlik el, mint amely tulajdon szeméből sugárzik. Gyermekekdől jóság és egyszerűség árad belőle.

Hogyan él, hogy gondolkodik, hogy dolgozik a nagy ősök méltó ivadéka?

— A munkának élek — mondja, — semmi más vágyam nincs az életben, csak az, hogy fessek. Az élet sokszor elvont a művészettől, most az a lázas érzésem, hogy mindezt pótolnom kell.

— Hogy jutott el a szentkép-festéshez?

— Ötéves koromban szüleim Firenzébe vittek. Hétéves koromig éltünk ott. Édesapám akkor festette „*Krisztus halála*” című nagy triptichonját. Játszószobám az Uffizi nagy múzeumának egyik szöglete volt, odahordtam babáimat, játékaimat. Játék közben öntudatlanul szívtam magamba a nagy olasz mesterek művészetét, később ceruzával anyagokat rajzolgtam. Már akkor minden vágyam az volt, hogy szentképeket fessek. Amikor tíz évvel ezelőtt megint visszakerültem Firenzébe, elhatároztam, hogy megkeresem a korai olasz renaissance és a magyar lélek, magyar forma között az összhangot. Vagyis a quattrocento és cinquecento magyarul fejezem ki. Ennek az elképzelésemnek megvalósítása „*A puszták Madonnája*” című képeimen sikerült talán először. Ezzel a képemmel találtam meg magamat és kijelölt utamat.

— Hogyan dolgozik? Hogyan fog hozzá?

— Soha nem készítek vázlatot. Fantáziámban él minden részletével az a kép, amelyet meg akarok festeni. Amikor gondok gyötörnek, aggódom valakiért, nem tudok dolgozni. A munkához tökéletes koncentráció kell. Ilyenkor röpülnek az órák, azt sem tudom, tél van-e vagy nyár. Belefelejtkezem a festésbe.

Közben megnézzük készülő nagy oltárképét. Az utolsó simítások hiányoznak még. Kék ég alatt, kék palástban ül Szűz Mária, karján a kis Jézussal. Fehér matyóruhás Mária-lányok nyújtják felé a liliomot. Magyar motívumok mindenütt. Megkapóan szép.

BESZÉLGETÉS FESZTY MASÁVAL

— Mikor vették észre először festői tehetségét?

— Anyám mesélte, hogy hároméves koromban felvittek a Svábhegyre. Szüleimen kívül velünk volt *Jókai* és *Mednyánszky*, a nagy festő. A naplementét néztük, azon vitakoztak a felnőttek, milyen a felhő színe. Az egyik kéknek látta, a másik pirosnak, a harmadik lilának. En hirtelen megszólaltam és azt mondtam: se nem ilyen, se nem olyan, hanem lilásszürke. Azt mondják, nekem volt igazam. Szímerzőkém mindenkit megdöbentett. Akkor jóslták meg először, hogy festő leszek.

— Az írás?

— Rettenetesen szeretek írni. Gondolataimban többet írok, mint festek. Akármít látok az utcán, arra ösztökél, hogy cikket írjak róla. De ehhez nincs időm. Az irodalom megírja a festészetem is, mert képeimmel mindig gondolatot, érzést akarok kifejezni. Legnagyobb vágyam, hogy megírjam szüleim rendkívül érdekes életét. Nyitott szemmel figyeltem őket, regényhősöket láttam bennük. Apám lángoló tüzesóva volt, mindig lohogott, lelkesedett, égett. Temperamentuma, idegei fűtötték. Fekete és délceg volt, mint a büszke paripa. Anyám ennek ellenkezője volt: szőke, álmódó, halkszavú, átszellemlült, légies. *Ignác Rózsa* *Laborfalvi Róza* róla írt, nemrégiben megjelent remek könyvről megtudtam, hogy ez az érdekes házasság ismétlődése annak, amelyben úkapám, a tüzesvérű *Benke József* élt ikanyámmal a szelíd *Rácz Zsuzsannával*.

— Milyen volt *Laborfalvi Róza*, a múlt század magyar színpadának dicsősége?

— Remek nő volt. Katonás, parancsoló, hősnő-típus. Nagy szigorúval és zsarnokságával érte el, hogy *Jókai* száz kötete megszületett. Mint egy oroszán, úgy vigyázott arra, hogy *Jókai* nyugodtan dolgozhasson. A harmadik szobában is lábujjhegven járt, nem tűrte otthonukban a hangoskodó személyzet. Anyámat már kisgyermekkorában eltiltotta a hangosabb szótól, hangos játéktól.

— És *Jókai* szerette ezt a zsarnoki őrizetet?

ÉLETEM

Életem nyíló virágszál szirma,
Melyet egy őszi éj hervaszt el sírva.
... és szenvedek.

Szívem tavaszi rózsák tövise,
Temetőt rajzolgat jaiszóval.
... és elveszek.

S mikor sorsom esküvőre vezet,
Elfoglalom néma, mély helyemet.
... és nem leszek.

Apró László

— *Jókai* szelíd természetével megszokta, hogy anyáskodjanak vele. Fiatalkorában *Petőfi*, később *Laborfalvi Róza*.

— Hogyan dolgozott *Jókai*?

— Rendkívül könnyen. Száguldott a tolla a papíron, kézirattal soha sem másolta le újra és alig javította. Megesett az is, hogy írás közben elfelejtette, hogy regényének egyik figurája meghalt már és a következő fejezetben újra szerepeltette. Így küldte a regény-folytatást a szerkesztőségbe. Egyik öreg szedő vigyázott rá és figyelmeztette, ha hébe-hóba hibát követett el. *Jókai* ilyenkor kinevette önönmagát. Úgy dolgozott, mint egy hivatalnok. Reggel nyolckor ült le íróasztalához és tizenkétóig fel sem állt. Délután megint dolgozott és este a klubba ment. *A Tisza Kálmán-féle* híres tarokk-parti várta ott.

— Milyen érzés az, hogy ilyen nagy ősöktől származik?

— Ez a „*sasfiúóság*” sokszor jó, sokszor rossz. *Hiúságomat* fűti. Úgy érzem, méltónak kell bizonyulnom hozzájuk, ezt a lendületet, ezt a vonalat folytatnom kell.

— Gátlás?

— Nem, inkább ambíció. Amikor nem tudtam eleget produkálni, örökösen őket láttam magam előtt. Hajszolnia a jó munkára.

— Hogyan jutott el ehhez a lelki vidámsághoz, ehhez a nagy megértéshez?

— Nagy csapások előzték meg. Anyám halála után súlyosan megbetegedtem. Nagy fizikai gyöngeségemben örökös transzban élttem. Nem szenvedtem, boldog voltam. Elengedtem magamat, nem félttem a haláltól. Amikor felgyógyultam, akkor úgy éreztem, hogy megmenekültemnek célja van. Azóta dolgozom ilyen lázas izgalommal. És azóta másképpen látom az életet. Minden kis dolognak örülök, megtisztultam, megnyugodtam. Azt hiszem, más késő öregségében jut el abba a különös lelki állapotba, amelyben én élek.

— Egyedül él. Jól érzi így magát?

— Tökéletesen jól. Rájöttem arra, hogy az életben ki kell választanunk azt az utat, amelyen haladni akarunk. Erről ne térjünk le, ne bánjuk meg azt, amiről lemondunk. És a családi élet helyett, a művészetet választottam. Ha férjhez mentem volna, ha gyerekeim volnának, nem tudnék festeni. A nő egész lelkét vesse bele abba, amit csinál. Egyébként soha nem érzem magamat egyedül. Szeretem a gyerekeket, a virágokat, az állatokat: családomban az egész világ.

— Az emberek?

— Sokkal jobbak, mint képzelik, csak nem tudják, hogy fogjanak bele a jóságba. Amikor rádió-előadással elindítottam a *Zöld Kereszt* mozgalmát, akkor láttam, mennyi a jó ember: százával jelentkeztek, hogy segítsenek. Csak fel kell rázni a lelkeket, meg kell mutatni az utat. Hiszek a lélek erejében és a jóságban...

— És szavaiból az a fajta szelídség, kedves türelem, gyöngédség sugárzik, amely jóságot ébreszt az emberekben...

AZ OÁZIS REJTÉLYE

IRTA FARKAS ISTVÁN

Az alkonyat a Szaharán pillanatok alatt változik éjszakává, akárcsak az emberi szeretet gyűlöletté, ha megszólal az érdeklődés. Ilyenkor a kerek tüzgolyó ovális alakot vesz fel az égen s kemencehellelته kihűl, mint a szív, ha rátápnak a halál.

A sivatag sűrűlő, halkán zizegő homokjában gyalog bandukolt Born, a német pilóta s egyre a nyakában függő vaskeresztet simogatta. Mögötte haladt fárdatan, levegő után kapkodva a még mindig roppant forróságban két altiszte, a géppuskakezelők. Most nyugat felől gyenge gibli-szél támadt s halkán maga előtt futtatta a szélhőmérsékletét, amely egyelőre még a talajon mozgott; de a németek tudták, hogyha a szél felerősül: végűk, ha csak idejében el nem érik a völgyet. A gibli-szélnek az a szokása, hogy alkonyatkor ébred és kilenc-tíz óráig fújdogál, hogy aztán elpihenjen, de kora hajnalban őriőngő dühvel édesien újjá, amikoris felkavarja a sivatag homokját s a szádmotot is megszegyenítő erővel futja tele az ember minden vérszejtjét a vörössárga kvarckristályokkal.

— Szediétek össze magatokat és tartsunk ki legalább félórát még — lihegte Born. De érezte, hogy ő maga sem bírja sokáig. Másfél napja tart az a halálmas; a gép, amely elhozta őket emberlaktámpontjuktól, cserben hagyta őket; kényszerleszállást kellett végezniük s mivel nem számíthattak segítségre ezen az elhagyatott sivatagterepen, a térképhez fordultak.

Ez aztán megmutatta, mennyire reménytelen a helyzetük.

Ha észak felé indulnak, legalább százötven kilométert kell megtenniük. Útközben sehol semmi forrás, telep vagy benszülőtt falu. Arrafelé menni: biztos pusztulás. Keletre, nyugatra a kép ugyanaz. De déli irányban a térképraolalt három pálmát festett a szépen színezett papírosra s a három pálmát nem lehet messzebb húszegyházi kilométernél.

Az ember, ha reménytelen helyzetbe kerül, nem sokat válogat barát vagy ellenség között. Hanem arrafelé tart, ahol emberdátást megkaphat. Born is sejtette, hogy az a három pálmába — amennyiben elérheti — majdnem biztosan angolokat rejtget, hiszen a szerencsétlen repülésnek éppen az volt a célja, hogy messze, ellenséges terepen végezzenek felderítést.

Mivel azonban választani kellett a biztos pusztulás vagy a fogságbiatás között s mert a gép darabokra tört, Born kiadta a jelszót: irány dél felé!

Ebben a pillanatban bukott le a nap tüzes gömbje a sivatag nyugati, lilásbajszó szélén s ugyanabban a percben, mintha egy roppant marok az égből sőtértek termótalaít sziporkamagavakkal vetette volna tele: egyszerre minden tele volt csillagokkal! A kis égi mécsesek milliós reszketek a magasban és ugyanakkor a légkör alaposan lehűt. A gibli mintha láthatatlan gál állította volna meg. Semmi sem mozdult s a három katona egy gigantikus, néma bírodalom vérszótásló csendjében bandukolt tovább.

— Az árnyak egvire növekednek, hadnagy úr, — selvítette a hamburgi Bronfeld, — s most már semmi kétség, hogy elérjük a ki-tűzőtt pontot. De azt vajon hogyan csináljuk meg, hogy el ne fojjanak? — Csak haladjunk, fiam, a többit majd ki-eszeljük!

Éifeltáiban megérkeztek az első vörös szik-lák közé. Itt aztán már rendkívül óvatosan

haladtak, meglapúva az árnyékban. A völgy eléggé mély volt és nem látszott, hogy kacskaringós alján ember valaha is járt volna.

Ez az út mindössze félórát tartott, aztán Born halkán megszólalt:

— Nézzétek, ott csillog a víz! — s a lábái mintha nagyobbakat léptek volna... Rögön rá is szólt embereire:

— Fiúk, most aztán a legnagyobb óvatosság és lélekjelenléti! Gyomrunk üres és meg-íehetősen összezugorodott. Ne vedeljétek a vizet, mert a nagy megterhelés gyomor-falszakadással jár! Nem hiányzik más, mint a betegség, akkor aztán tényleg elvesztünk! A revolvereket betölteni...

Halkán csattogtak a závárszatok. Újabb félóra múlva megérkeztek a romok-hoz. Régi toronymaradványok, félig leom-lott obeliszkok, egy-két derékban kettétört oszlop jelezte, hogy egykor valami nagy-kultúrú nép lakott itt és emelte sorjában az enyészét erejével mit sem törődve emlékműveit. Miután a katonák a szegényes kis forrás vizében kissé felfrissültek, megkezdék a terület, az oázis átkutatását.

Tudták, hogy valamikor népes karavánok állomása volt ez a titokzatos, néma hely; S azok, akik azóta már régen, talán évezredek óta valahol a földben porladnak, ezen az állomáson cserélték ki áruikat, Az oázis aprónak bizonyult, félórán belül készen voltak vele és megállapították, hogy egyelőre senki sem zavarja a szinte fájo csendet semerre. De valami barlang vagy nyílásfélélt is hiába kerestek. Így hát meglepedtek egy hatalmas sziklatömb alján s azonnyomban el is aludtak.

Born hadnagy is szundiált, de nem sokáig. Egyszerre mintha valaki megrúgta volna a csizmáját... nem ugrott fel, nem is mozdult, csak a szemét nyitotta fel... néhány lépésre tőle egy magas, szikra alak árnyéka suhant s a pillanat tört része alatt eltűnt a sziklák hajlatában. Ki lehetett ez? A két német altiszte kétkében pihent s egyiknek a horto-gyogása messzire elhangzott. Hogyan, mi történik itt? Hiszen a legalaposabban átkutatják az oázist.

Born megdörzsölte a szeméit s várt. Még mindig nem mozdult. Várt öt percig, tíz percig, félórát... s hirtelen uyanott, ahol az árnyék eltűnt, az éppen kelő hold fényében két idegen fénypont jelent meg... de csak pillanatra, aztán ez is belevészett a félhomályba. Born érezte, hogy a hideg véjaigkó-szál a hátán. Most már ébren maradt, hagyta, hadd pihenjék ki magukat embereit. Majd aztán reggel csinálnak valamit!

Mikor a nap felkelt, ruganyosan ugrott talpra mindhárom ember. Born örült, hogy azok a konzervek, amiket egyik altiszte há-tizsákban hozott magával, mint egyetlen kincset a tönkrement gépből, most majd ki-tűnő reggeli szolgáltatnak. De a háztizsákot hiába keresték. A háztizsák, a kincssel együtt eltűnt! Helvete éppen a hadnagy feje fölött, egy sziklarepedésből hosszú tör mered: elő s rajta függött egy piszkos cédula ezzel a szöveggel:

„Irtam e sorokat 1939-ben... ember, me-nekűlly az oázisról!

A sziklák gyouma tele régi halottakkal, akik visszajárnak!

Ez utolsó hírt közli veled Frank Wilson, amerikai újságíró, a végeszély közeledé-sének órájában...”

Born csudálkozva szedte magához a furcsa tartalmú lapot.

— Az amerikai újságíró egy szavát sem hisztem el, — mondotta embereinek, — nem hiszek semmiféle visszajáró halottakban. — De azért összerakózkodott kissé. — Most, fiúk, elkezdjük a komoly munkát. Vízünk van. Ennivalónkat a «szellemek» simán el-emelték. Az ilyen szellemmel szembezáll-lunk! Addig keressük, míg előkerül! A konzerveinkat meg kell szerezni mindhárom. Felosztották az oázist három területésre s a három férfi azonnal nekilátott, hogy most már teljes alappossággal átkutassa a ligetet. Minden óra hatvanadik percében visszatértek a sziklához.

— A helyzet fölöttébb vigasztalan, — állapította meg magában Born, — ha holnap estig sem kerülnek elő a konzervek, nem tudom, mi lesz....

Ekkor merész ötlete támadt. Közölte az altisztekkal, hogy pihenőre tér, nagyon fáradt, addig ők kussanak tovább. Nyomban le is feküdt a meleg homokba, amelyet elborított már a lila árnyék. Emberei eltávoztak. Born darabig belemúlt az égből vakító szikrázásába, aztán valóban elnyomta az álom. Arra ébredt, hogy két legénye horto-gyogá fekszik mellette s hogy az éjszaka már bedőlt.

Ahogy aladt könykölt, hogy talpraálljon, meglökött valamit. Odanézett. Egy doboz hűskonzerv feküdt a homokban! Az oázis «szellemei» megint dolgoztak! Mialatt a három férfi aludt, odacsemésztek egy kilóra való élelmet!

Born sokáig gondolkozott: meqörvendez-tesse-e embereit a lelettel? De az altiszte oly jól aludtak, hogy végül is mára szánta el magát. A konzervet egyszerűen bedáta a homokba. Most levetette zubbonyát s lefek-tette a földre, aztán a spakóját is odatette, ahol az ímént a feje volt. Egy szakadozott, rossz legénységi takaróval befőtte a lábait, a helyét, aztán néhány lépéssről jól me-gnézte a művét. Senki sem vehette észre, hogy nem ő maga fekszik ott. A csel tökéletesen sikerült. Aztán kikerestett magának egy pálmafát, amelyre felmászta, végiglátott az egész völgyvonulaton. Itt meghűződött és várt. Egymásután teltek-multak az órák, kinn a sivatagban sokálok énekeltek undok-hangú, bús melódiaikat, a magasban tők módjára lógó hold felé. Aztán úgy reggel felé... mikor keleten egyetlen vékonykás piros-sárga sáv jelent meg, hirtelen mozgékonyvá vált a hadnagy. Leugrott a fáról, előreszaladt a völgyben... s hirtelen, mintha belemestak volna a meredek szikla-falba, nyomtalanul eltűnt!

Eltűnt, mert ott, ahol eddig semmit sem lehetett észrevenni, négyyszögletű, sötét nyílás vált láthatóvá! A lyuk mellett vékony, nagy gonddal csiszolt bazalt-lap állt s a mintegy fél méterre a homok fölött ásitózó nyílás elárulta, hová bujtak az oázis «szellemei!» — No most segíts meg, jó szerencsém, — sóhajította a hadnagy s gondolkozás nél-kül behatolt a nyílásba. Lefelé lejtő hűvös folyosóban volt s ez csakhamar egész sor, gyönyörű hieroglifekkel tarkított kamrába vezetete. A jeleket a kezeivel tapogatta ki. Egyébként vaktsötétség slyúsodott rá az úregekben. De azért Born továbbhatolt.

Most mintha végtelen messziről valami fel-piroslana! A hajnal még gyenge volt... mi lehet ez... tűz? Igen, tűz volt! Egyik kamrában, ami egykor tetekezhetőly lehetett, két ember ült egy kis tűzrakás mellett és jó-zólten ékeztet. Háttal a hadnagnak ült az erőteljesebb férfi, akinek vállain aransuj-tások ragyogtak... az angol léghaderő aransujtásai. Közvetlenül mellette egy más-ik, sokkal törékenyebb lény foglalt helyet, buzgógn kanalozva az ételt, amit Born nyom-ban felismert... az ő konzervei voltak!

— Szegény németek, — szólalt meg a ki-

sebbik angol, — igazán többet is vihettem volna nekik... az a tiszt olyan helyes embernek látszik...

— Nem tehetünk egyebet... naponta csak egy-egy dobozt fogyaszthatnak el ők is, mi is, — válaszolta az erősebbik, — így talán kibírjuk egy hétig. Bár ne kellene buikálni előttük,

— És ha én odamennék hozzájuk... egész bizonyos, hogy a németek megértenék, közös a sorsunk és segíthetnek egymáson... — Nem akarom, hogy hadifogságba kerüljünk, ezek a németek a háborúban nem ismernek barátkozást. A revolveremet, Marianne!

Késő volt. A tűz piros fénykörében ott termett egy ugrással a hadnagy! Ott állt karbatett kezekkel, mialatt az angol ráirányozta pisztolya csövét.

— Ne tüzei, apám! — kiáltotta a kisebbik és rúitotta a revolver csövére...

— Köszönöm, kisasszonyom... de ha az édesatyja jobbnak találja, hogy rámdurtonson, egy emberrel kevesebb tart igényt az élelmiszerkészletünkre, — mondotta Born mosolyogva. — Egyébként boldog vagyok, hogy ilyen helyes szellemek éneak a reitélyek ez oázisán. S köszönöm a nagylelkű ajánlékot is, amit odahelyeztek mellém, mikor aludtam... Born hadnagy, a német véderő hadnagya vagyok!

Az angol tiszt revolvere a fínom homokra esett.

— De hiszen negyedórával ezelőtt jártam az önök telephelyén, — felelte a hölgy, — s láttam, hogy ön jóízűen alszik!

— Csak a ruhám «alszik» ott az altisztjeim társaságában, én meg egy pálmá tetejéről figyeltem az oázis amerikai értelemben vett kísérteinek bujósckáit.

— És most mi lesz?

— Itt a hadifogság, — rebeget az angol tiszt.

— No, ezt talán attól tegyük függővé, az önök vagy a mi segítségünk érkezik meg ide elsőnek? Sajnos, nem mi határozzunk egymás sorsa felől.

— Hát persze, — nevette el magát az angol, — erre nem is gondoltam. Gépkocsikirándulást tettünk a sivatagban. A kocsi, miután hatvan kilométert tettünk meg a legközelebbi oázistól, a nagy hőségben kigyulladt és porráégett. Ezért vagyunk itt... egyébként a nevünk Maidland. Maidland Marianne és én, az apja, Maidland Herbert kapitány.

Az a két német gép, amely megtalálta Born hadnagyot és két emberét, nem szállhatott le, ellenben ejtőernyővel lebecsajította a magávalhozott élelmiszereket és egyéb tárgyakat, aztán jelezte, hogy a távfelderítők holnap eljönnek az emberekért.

De azt a «holnapot» megelőző éjszaka két árny vált el az oázis fái alól és egyenes irányban kelet felé indult, vízzel és élelemmel bőségesen ellátott hátizsákkal. Born úgy tett, mintha semmit sem látott volna. Legényei mélyen aludtak, de ő mindent látott. Hagyta, hadd menjenek az angolk a nekik kiosztott élelemmel. Látta azt is, hogy Marianne valami fehér dolgot tesz le melléje óvatosan. Aztán mintha melegeit érezne a száján. Igen, a leány fölője hajolt... aztán elmentek.

Alighogy elhagyta a völgykanyart, Born felbontotta a levélborítékot és a holdfény-nél ezeket olvasta:

„Hadnagy úr, ha majd vége lesz a háborúnak, elvárom, hogy emlékezik rám. S ha jónak látja, írjon. Mától kezdve már várom a levelét. A cím: Manchester, Howland Street 28, Maidland-kastély. Oh, bár holnap vége volna a harcoknak... ne feledje el — az ön Marianne-ját...”

HUNYADY SÁNDOR

Asszimiláció

Kétéve Belgrádban voltam. A vonat elrobogott annak a kis dűlbácskat falunak az állomása mellett is, amelyben az elsőszámú világháború alatt sok időt töltöttem. Sötét hajnal volt, a gyors egy pillanatra sem állt meg a kicsiny állomásnál. Mégis egész sereg emlék támadt föl bennem, a hely közelsége miatt. Melyiket mondjam el? Talán a pópát.

A szobanőző falu pópája magastermetű feketeszakállú, viaszpiroszajú férfi volt. Szenvedélyes, borissza ember, dühös szláv. Kicsiny templomának szőszékéről veszélyes beszédekent intézett a néphez. A magyar megyei hatóságok nem nagyon törődtek vele. Részint, mert — akármilyen divat volt színi őket — türelmesek voltak és okosak. Amennyire lehetett, tiszteletben tartották mások nemzeti féjaldalmát. Azonkívül tudták, hogy az ilyen sokszor borban fogant izgató beszédeknek van valami kormányzati haszna is. Olyanok, mint a biztosítószekelyek, sok kimegy rajtuk a feszítő népszennvedélyekből. Nem is lett volna baja a pópának a hozzá közel működő hatóságokkal, nagyon messzi és magas helyen születtek, általános rendelkezés paragrafusai miatt került abba a keserves helyzetbe, hogy nemzetbiztonsági szempontból internálták a határ közeléből az ország belsejébe, ha jól emlékszem.

Egerbe. Működtek ott, ha tud. Jelen voltam, amikor a pópa útra kelt a száműzetésbe. A felesége a kezét tartálta, ha kis gyereke torkaszakadtából böngött a búcsúnd. Ő maga mártír arccal ült föl az állomásra induló szekér bakjára. Az internálás féjtelmes fogalom volt a nemzeti féj faluban. A parasztek homloka elkomorodott, ahogy a távolodó szekér pora után néztek. Vajjon hazakerül-e még a pópájuk?

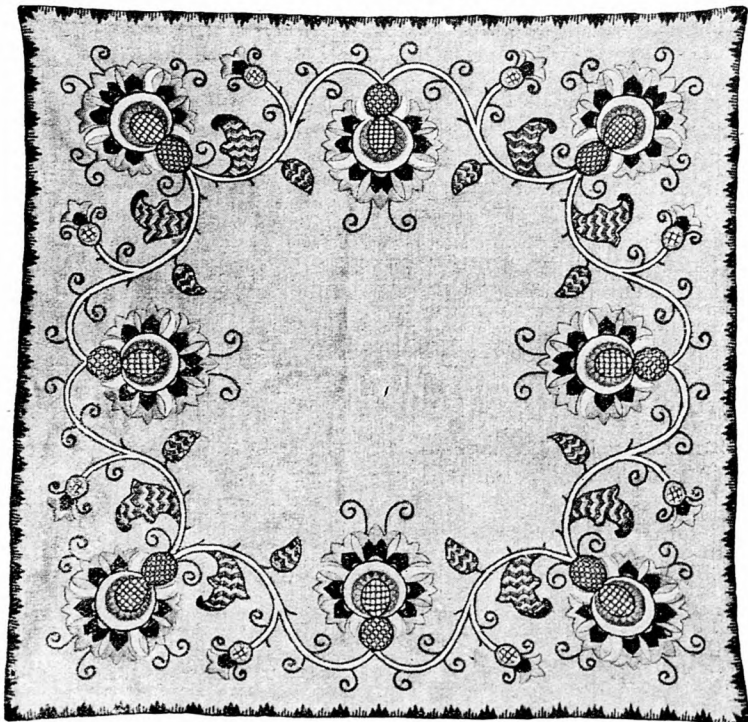
Hát haza került. Néhány hónap mulva, nyáron. Akkor is ott voltam, amikor megjött. Ugyanaz a paraszteszeker hozta haza az állomásra, melyik annakidején kivitte. Jó színben volt a pópa, soha sem volt ilyen piros és kövér, derekasan meghízott a száműzetésben, a pocakján nem lehetett begombolni lüster reverendáját. A kocsis egy óridást, szalmafonatú, füles üveget emelt le a bakról.

„Bikavér!” — mondta a pópa és ragyogó szemmel nézte, amint az üveget becipelik a házába. Aztán a család korszerűjától övezve ő is eltűnt a kertkapuban.

Másnap hallottam a jegyzőtől, hogy a pópa csudákat mesél Egerről. Egész télen át mindennap másik disznótorra volt hivatalos. Megtanult preferáncozni. Rászokott a pipára. Harmadnap találkoztam magával a pópával. Kezet fogtunk, aztán sétálgatni kezdünk egymás oldalán, a piac árnyékos részén, az iskola előtt. Azelett olyan kutya-macska barátság volt közöttünk, teli dühös, politikai vitaközassal.

A pópa most olyan szelid volt, akár a tej. Hallgatott, krárogott, rágta a bajszát, lesett a szeme szögletéből. Végül kinyögte: — Bealltok, Sándor úr, hogy én nagyon megszeretek a magyarokkal! — és rögtön utána úgy elpirult a vallomástól szakállas, bizánci arca, mint egy leányé.

— En is szeretem magukat, Szentől — feleltem komolyan. Innen kezdve sokáig, némán sétáltunk. Néztük a piac kútja körül gyülekező libacsapatokat. Azon gondolkozhattunk, hogy miért érzünk mélyebben egymás iránt, mint ahogy azt az aktuális események dik-tálnák? Igaz, népeink harcban állnak egymással. De ez csak olyan, mint az orbáné. Alkalmi gyulladás. El fog mulni.

Úríhmezéses miliő, drapp kézimunkavászsonra előrajzolva és megkezdve, a hímezéséhez szükséges színtartó fonállal együtt, 70x70 cm méretben P 24.—. Megrendelhető a Muskálai Kézimunkaboltban, Budapest, IV., kerület, Régiposta-utca 12, vagy Szeged, Kárász-u. 3.

Kiskocsmá Budán

IRTA BIBÓ LAJOS

A férfi befelé haladt hölgyével. A Belváros felé. Unott bizonytalansággal lépkedtek, mint akik nem tudják, mit akarnak, hova mennek.

Az asszony az Apponyi-téren megállott.

— Hova? Na most mondja meg, hova? — szegezte a kérdést a férfi mellé, csaknem leplezetlen megvetéssel.

A férfi szűkölt, akár a nyomorult kutya. Mit mondjon? Bármit mond, csupán ellenmondást, fitymáló ajkbiggyesztést, gúnyt hív ki vele az asszonyból.

Kényszeredetten, hunyászkodó óvatossággal kockáztatta meg:

— Menjünk át Budára.

Az asszony az egyik szemével hunyorított.

— Sétálni?

— Nem. Vacsorázni.

Az asszony egyszerre elnémult. Nem akart hinni a fülének. Mi történt ezzel az emberrel? Megejtette a bujtatógató alkonyat, hogy Budára hívja vacsorázni? Ez az érzéketlen, fáradt, sivár lélek egyszerre megihletődött, ez a fősvény kutya egyszerre pazarlásra ragadtatja magát, csakhogy a kedvében járjon?

Elmosolyodott.

— Maga tréfál, Aladár.

A férfi sokkal ostobább volt, semhogy az asszony lelkében olvashatót volna. Őszintén megütközött a megjegyzésen.

— Nagyon jól tudja, nem szoktam tréfálni.

Az asszonynak már csillogott a szeme.

— Szóval?

— Szóval, ha akarja, villamosra ülünk és ha úgy tejszik, átmegyünk a Fehér Kakasba. Az asszony ajka megrezdült. Szóval, már kezdődik. Nem autó, csupán villamos. Nem idei csirke, csupán borjúpörkölt. Nem édes bor, csupán vinkó. Húsz fillér elmenőben a cigánynak és tíz órákor haza. Brrr! — rázkódott meg magában, de azért vidám képet vágott az ajiánlathoz.

— Jó — mondta és megindult a villamos megálló felé.

A sárga kocsi átdöcögött velük a hídon és letette őket a Fehér Kakas előtt.

A férfi előreengedte az asszonyt.

— Parancsoljon — mutatott a kerthelyiség bejáratá felé.

Az asszony most már meghökkent. Ezzel az emberrel komolyan történik valami. Idáig még az előzékenysége is mindig olyan otromba volt, hogy sértette vele, most meg olyan természetesen egyszerűséggel szól, mintha nem is tudna másképpen mozogni és más hangon beszélni.

Meleg fényt szitált az égből, a Duna felől hangokat terelt erre a szél, a levegőben megútt a langyos esti illat, a pirosra sült rántottcsirke meg az édes bor, a kitárult boldog nyár és a megváltozott férfi mámorba ringatták az asszonyt.

A zene szólt, lelkében előmlott a megbocsátás és most már magát vádolta. Féltreértette ezt az embert, aki csupa gyengédség, figyelem és alázat. Ami pedig a legfontosabb, becsületes szíve minden ráongásával és csodálatával szereti őt. Ő a hideg, kegyetlen, értetlen és gonosz teremtes.

A szomszéd asztalnál három férfi ült. Már kezdetlől fogva átiplogtak asztalukhoz és

egyre szemérmetlenebb nyíltsággal mosolyogtak össze. Az asszony egyszerre jóvá akarta tenni minden apró gonoszkodását, amit a férfi ellen elkövetett. Megsímogatta a kezét és kislányos durcáskodással duzzogta:

— Mért hallgat? Mért nem beszél?

A férfi egész idő alatt fecsegett, mert valóban jól érezte magát. Nevetve felelt:

— Dehát idáig folyton beszéltem.

Az asszony összecuscorította a száját.

— Nem igaz.

— De igaz.

— Azért nem beszél, mert nem szeret.

— Szeretem, csacsi. Tudja, hogy szeretem, miért mond ilyeneket.

Az asszony bábrált keveset ujjával a férfi kezén, aztán gyermekes panaszkodással gügyögte:

— Ha szeretne, hát nem tűrné, hogy mindenki szemtelenkedjék velem.

A férfi nevetett. A buta ember önteltségével nevetett.

— Ki szemtelenkedik magával?

Az asszony pillantást vetett a szomszéd asztal felé.

— Azok... ott. Az a három aszfaltbetyár.

A férfi szíppantott. Hirtelen elkomolyodott.

— Ide se néznek — mondta azért kedélyesen.

— De igenis, folyton idenéznek.

— Hát aztán?

— Szémtelenség. Látják, hogy magával ülök.

A férfi tudta, hova vezet ez az út. Nem akarta máris elrontani az estét. Öntött a poharakba.

— Ne törődjék velük. Beszélgessünk nyugodtan tovább.

Akaratlanul is a szomszéd asztal felé lopott egy pillantást. Az egyik férfi éppen néma fejbólintással jelezte az asszonynak, titokban ő is velük koccint.

Az asszony kapott a pillanaton:

— Látta?

A férfi remegő kézzel eresztette vissza az abrosza a poharát.

— Látom. Ez már csakugyan arcátlanság.

Az asszonyt égette a szégyen. Sokat is ivott, most már vakon hitt a férfinben, akit idősebb félreismer.

— Menjen rögtön át és tanítsa őket tisztességre — sziszegte mohó dühvel.

A férfin hideg futott át. A szíve alatt egyszerre meglazult az eddigi meleg. Szólni akart, hogy minek? Ha átmegegy, bojtárnyába keverednek, oda az egész estéjük. Viszont érezte, itt a pillanaton, most egyszer és mindenkorra lefegyverezheti az asszonyt.

Kissé szédült, amikor felemelkedett. Remegő ujjakkal begombolta a kabátját, halkan, erőltetve köhintett, hideg, merev arccal a három férfi felé fordult, aztán megindult.

Amikor az asztalhoz ért, megállott és néma fejbólintással üdvözölte a szöke, vállas fiatalembert, aki az imént ántintett az asszonynak.

— Ha megengedi... Egy percre — mondta elfulladva.

A szöke pillantást vetett a barátaira és fölállott.

— Parancsoljon — lépett ki az asztalok közül.

Émez sápadt volt, mint a fal.

— Micsinay Tivadar... — mutatkozott be. A fiatalember derűs mosollyal mondta a maga nevét.

— Kovács János.

Tivadar mellén vérhullám ömlött át.

— Ceglédi Kovács?

— Az.

— Kovács Pista barátomnak a fia?

— Igen.

Tivadar megtántorodott az örömtől.

— Kérlek... kezdte darálni. — A feleségem... azazhogy, az a hölgy, akivel ülök... hogy is mondjam? Nos, nem ismer benneteket, nem tudja, hogy úriemberek vagytok és kissé különösnek találta a viselkedéteket.

A fiatalember erős volt, egészséges, teli duzzadó élettél, látta, a nyomorult halál-félelme elől menekül.

Nevetett.

— Ha elkövetünk valamit, akaratlanul tetűk. Bocsánatot kérünk érte — mondta előzékenyen.

Tivadar egyszerre vérszemet kapott. Tréfásan megfenyegette.

— Legyen, kivételesen elnéző leszek. De vigyázz, mert ha legközelebb nem ismer meg, hát a füledbe kerül. No, lsten véled, mulassatok tovább, üdvözlöm apódat, mond meg neki, találkoztunk. No, kotródi, te selma.

Diadalmas, boldogságtól sugárzó arccal ment vissza az asztalhoz.

— Képzelmé, a legjobb barátom fia.

Az asszony előbb elhalványodott, aztán elvörösödött. Nem hallott a felelősségre-vonásból egy szót sem, de így is tudott mindent.

Lángolt benne a düh.

— Fizessen.

A férfi egyszerre fagyosra hült. Hívta a főpincért. Fizetett, aztán mentek.

— Ó! Hogy gyűlölöm!... — zokogott fel az utcán az asszony. — Hogy gyűlölöm, ha tudná.

S nekiddől a falnak, hogy meghaljon.

Zörgő VASZON és fogalom DEAK F. KELENGYE UCCA 19.

KISEMMIZETT ÖREGEK

IRTA GYOMAY GYÖRGY

Meleg nyári délután van. A nap úgy süt, mintha ropogásra akarná égetni a világot. Az égről elbujdostak a felhők. Egy fű sincs közülük a ragyogókék mennyei mezőn. A tanya tetején ropog a jorroságtól a nád. S a fal úgy vokit, mint az izzó vas.

A nyárikonyha előtt két öreg pipázik elgondolkozva. Hajuk fehér, mint az ezüstpengő. Kezük kétkeres és remegő. De az arcuk még most is olyan piros, mint a gyenge pünkösdi rózsza.

Vasbagó Flórián pipafüst közt magyarázza a sort. Mutogat a földkere, a tangára. Nagyokat júj. Hosszúkat hallgat. S úgy mondja a történelmet, mintha vederrel húzna fel minden szót lelke mély kútjából.

— Az ügy volt, pajtlás, — böki a pipaszárat a szomszéd felé, — hogy mikor a fiam megházasodott, belelétesültem mindenbe. Adtam a földet, mind az összeset, hogy kintöljön mármot ő vele. A kezére bízam a jószágot, a pénzt is. Ennek fejében csak azt kértem tőle, meg a feleségétől, hogy hagyjanak engem nyugodtan élni halálomig a kis szobában.

— Így is történt minden. A menyem, aki egy szál szoknyában jött ide, úgy bánt velem, hogy a saját lányom se bántóhatott volna különben. Jó volt hozzám a fiam is. De ahogy multak az estendők, megváltozott minden. Egyszer a menyem elkezdte kiabálni, hogy neki sok a dolga. Ő nem győzi azt, hogy minden nap külön szobát takarítson utánam. Jó lenne, ha kijönnék lakni ide a nyárikonyhába. Aztán meg azt kiabálta minden nap, hogy minek él az oltan vénember a világban, aki csak zabálni tud, meg pipázni.

— Ettől kezdve olyan lett a sorom, mint a kutyáé. Meguntak és ezt mindig éreztették velem. A menyem kivitte innen az ágyat. Belökött egy rossz bundát. Azóta azon alszok. Asztalhoz már nem hívnek. Csak elbém lökik a levest, mint a kutyának. Eggyedül eszek hónapok óta, mint akinek senkije sincs. Ha beteg vagyok, orvost nem hoznak, csak lelek, mikor fordulok fel. Ruhámt nem veszik. Maholnap rongyos leszek, mint a koldus. Tiszta inget egy hónapba egyszer ha kapok. A fiam nem szól hozzám. A menyem pedig, ha meglát, már mondja is a rigmust, hogy még mindig nem dögölt meg ez a vén disznó? Most meg már annyira értünk, hogy a pipát is sajnálják tőlem. Dohányt se vesznek. Akkor tudok csak rágyújtani, ha valaki megkínál.

A szomszéd komolyan hallgat. Nézi az eget, a vakító falat. Leszokt egy szál varjufüvet. Játszik vele. Aztán sokára mondja:

— Ez mind azért van, kedves cimborám, mert kiadtad a kezedből a vagyont. Látd, én a fiamnak nem adtam ki máig se semmit. Becsülnek is úgy, mint eddig. Te meg odaérs: maholnap, hogy agyon is ütnek.

— Gondoltam én is erre, de mármot késő. Nem fordíthatom vissza a sort, — rágja szomorúan a pipaszárat Vasbagó. S elkésereve teszi utána: — Legokosabb lesz, ha hurkot vetek a gerendára, oszt beledugom a nyakam. — Számár vagy, Flórián, hiába fehér a hajad, — morogja a szomszéd és hába veregeti szeretettel a gyerekkori cimborát. — Ne azon törd a fejed, hogy hová akaszd fel magad, hanem azon, hogy visszajordítsd a sort oda, ahol ezelőtt volt.

— Eppen ez az, amit nem tudok.

— Pedig ezt meg kell csinálni.

— Hogy?

— Túl kell járni a fiatalok eszén. El kell boldondítani őket.

— Mivel? — kérdi hitetlenkedve Vasbagó.

— Majd holnap meglátod, — mosolygott a szomszéd. — Fogadni merek, holnapután a menyed még azt a széket is megtöröli, amelyre le akarsz ülni.

— Hogyhogya?

— Várd csak ki, — nevetett hangosan az öreg és elballagott hazafelé.

Vasbagó elgondolkozva nézett utána. Mit akar a vén cimbor? Beszélni fog a fiával, meg a menyével? Azoknál ugyan hiába társalog. Legfeljebb az lesz az eredmény, hogy még jobban az útjukban lesz.

Az öreg Vasbagó keveset aludt ezen az éjszakán. Forgott az avas bundán. S egyre azt járt az eszébe, hogy mi lesz.

Lassan eljött a reggel. Sütni kezdett újra a nap. A fal ismét vakított, mint a fehér vas. Elkövetkezett a délután. És megjött a vén cimborba is a nagy sor irányában.

— Itt volnék, — kezdte vigyorogva, ahogy leült a gyalogszékre és a tanya felé bökött.

— Itthon van-e a fiad?

— Nincs.

— Hát a menyed?

— Az itthon van. Nyilván varr. Sűrűn kijön az udvarra is.

— Akkor jól van, — nyúlt az öreg a kabátzsebbe és egy csomó tízpengőst húzott elő. A térédre tette. S kioktatta Vasbagót. — Ha kijön a menyed, hangosan oltsani kezdjük a pénzt. De úgy, hogy ő okvetetlen meglássa. A többi aztán csak bízd rám. Értetted?

— Értettem, — sóhajtottá izadva Vasbagó

ÚJ LEGENDA

Hősi halott bátyám emlékének

Haja aranylott, mint nyári napfényben a kalász. Szeme nevelétszínű, tiszta tűz, Kék parázs.

Homloka — illett rá a eserialomb s mint a márvány. A lelke esupa mese volt, százszerű szívárvány.

Hangja ezüstbél való, mélyzengésű, halk harang. Ha szűlt, szétvitte lágy öten a szél s mint száz galamb.

Leányzivek hajoltak, lendültek feléje Magukat kínálgatni, még csak nem is cserébe.

S ha egyre estelente a Hold alatt ráhajolt. Vágyaiknak szárnya nőtt, égbevívő lángra volt.

Élt vagy aludt a boldog világ, míg egy hajnalon Perdült a dob és sok kitért, zsalutlan ablakon

Lányok hajoltak ki s arcuk halovány mosolyát Elvitték a szívükben dalosszajú katonák!

Mentek a legények, míg egy sötét vízhez értek. Feléltük a csillagok mint leányzivek étek.

Majd mint fényes pillék a kék zubbonyokra szálltak Csillagó rangjelnek, fényes, vízei medálnak!

Jötték, mentek, aztán elmaradtak a levelek. A víz habjai kékszenű katonát temettek.

Azóta ha arconhoz ér, símul az esti szél. Érezem: Ő jött hozzám. A holtnak keze messzi ér...

Peregtek az évek, színte már el is feledtem. Hogy a kék csillagok az ő zemei feltemem.

Míg egy nyári hajnalon, zengő, piros hajnalon Újra fehér leányok néztek ki az ablakon.

Katonák mentek. Ott túl várták már a régiek. De ezt nem tudni, csak a lélek sejtli, éri meg.

Tíz kőében az újak szoronyára szálltak! Híre jár, nem csak katonák, csillagok esztáznak!

Borsi DARÁZS JÓZSEF

és a bajuszt rágva, leste a konyhaajtót. Jön-már ki az asszony?

Nem telt bele öt perc, vízért jött a kúthoz a menyecske. Mikor kilépett, a szomszéd lehajlotta a fejét és nagy dörmögve számolni kezdte egymásra a bankókat.

— Ezernyolcszáz, ezernyolcszázhusz, harminc... negyven... ezernyolcszázötven... ezerkilencszáz...

Vasbagó is mondta, de nagybetűvel. A végösszeget is kiögdta.

— Kerekem kétezer pengő!

— Egy fillérral sem kevesebb! — nyúlta meg az újját a szomszéd és illesztgette rendbe a bankókat.

— Szóval, én ezt beteszem a bankba, Flórián, oszt a takarékkönyv ott lesz nálam, amíg akarod! — rakta egyik térédről a másikra a bankókat a szomszéd. Aztán anélkül, hogy az asszonyra csak egy pillantást is vetett volna, zseberakta a pénzt és elkészönt. — No, hát Isten áldjon, cimbor!

— Isten áldjon meg! — kiöltötte Vasbagó, aki egyszerűre rászémlt a valóágra.

Az egyik ezüsthaj ember elindult a poros úton. A másik befordult a nyárikonyhába. Az asszony pedig mocsanás nélkül állt a kútnál. Nézte a távolodó öreget. Bámult a nyárikonyha ajtajára. S a gondolatok úgy kopogtak a koponyájában, mint a jégeső.

— Kétezer pengője van a vén disznónak. És mi nem is tudtunk róla, — hajlogatta és úgy lépdelt vissza a tangába, mint a holdkóros. Aztán a fejére kötött egy kendőt. Loholt ki az udorhoz, aki kint kaszált a hajlaton.

— Tűdöde, mi az újság? — líhegte neki, — Apódnak kétezer pengője van. Most küldte a bankba az öreg Szilvásiat.

— Az nem létesül, — kételkedett a fiatal Vasbagó a homlokát törölgetve.

— Sajnálás láttam a két szememmel, kint elvásták a rengeteg bankót a ház előtt, — magyarázta kézzel-lábbal az asszony s leült az ura mellé a jűbe. — No, most mit csináljunk?

— Idővel, valahogy majd csinosan elkérjük tőle, — nevetett az ember s hosszú tárgyalsba kezdett a feleségével.

Akkor este paprikást főzött az asszony vacsorára s maga hívta nézes szóval az öreget asztalhoz:

— Jőjjön vacsorázni, kedvesédesapám! Ne üljön mindig egyedül idebent. Engyünk együtt! És úgy megrakta az öreg tányérját, hogy csordultig volt.

Másnap felköltözötték az öreget a régi szobájába. Új pipát, tíz csomag dohányt vettek neki. Reggel rántóvaláttal etették, délben sülttyúkkal, kalácsal tömték. Borral itatták. Egyre kintáltak.

— Eggen, igyon, kedvesédesapám. Monda meg, holnap mit szeretne enni?

A rongyos ruha helyébe új került a harmadik nap. S szennyes ing helyett tisztát húzott sajtűkezőleg az öregre a menyecske. A fű megnyitotta, megberetvöltta, a bajuszt is kipödörte az apjának. Még az újságot is felolvasták neki estélkint, hogy ne unatkozzék.

Két hét múlva aztán előállt a gyerek a serral. — Édesapám, kedves jó szülém. Adjon kölcsön ötszáz pengőt!

— Ha meghalok, minden pénzem a tied lesz, de addig nem adok ki a kezemből egy vasat se, — mondta titokzatosan az öreg. — Egybe akarom kezdebe adni, amit összetakarítottam. Persze, csak ha kiérdemled!

— Nono, — nyelt egyet a gyerek, de ellenkezni nem mert. Behúzta a nyakát. S úgy nyögte: — Nem lesz panaszá édesapámnak a kiérdemlésre!

Nem is panaszkodik az öreg Vasbagó azóta senkinek. El, nünt a busa. Hízik, mint a potyka. S ha összelátalkozik öreg cimboráival, ő kintája meg dohánnyal. Ilyenkor nyugokat mosolyognak a bajusz alatt. S megállítják, hogy csak van az öregeknek is valami az ezüsthajuk alatt.

Egy boldog esztendő

A Jefferson-alapítvány ösztöndíjait január hatodikán szokták kiosztani Csikágóban. Ezen a napon egy pillanat alatt fogynak el az újságok esti kiadásai az Egyesült Államok valamennyi városában, falujában. Mert — bár csak kevesen ismerik a hatvan díjnyertes fiatal művész vagy tudós nevét — Jenkíhon apróra-nagyra tudni akarja, kik azok a boldogok, akik úgy fognak élni egy esztendőig, mint ókori istenek az Olimposzon, teljes gondatlanságban, életük nagy művén munkálkodva. Hála bizonyos Mr. Jeffersonnak, aki lehetővé teszi, hogy a díjnyertesek ezt az esztendőt tudományos, vagy művész munkájuk számára a legideálisabb körülmények közt töltsék.

Egyiptológusokat a Nilus partjára, orientalistákat a legtávolibb Keletre, egzotikus betegségeket tanulmányozó orvosokat az indiai Kalkuttába, festőket Párizsba, szobrászokat Rómába, írókat paradicsomi nyugalomú kaliforniai farmokra küld Mr. Jefferson, akinek a sors nemcsak óriási vagyonot ajándékozott, hanem meleg emberbaráti szívet is és emlékeztet saját életére, melynek történetében kétszer is tragikus szerepet játszott egy-egy esztendő.

Joe Jefferson rozoga hajón született. A hajó Írországból igyekezett Amerika felé s szüleit: Jeffersonékat, Stevet és feleségét, a spanyol kikötők egyikében vette fel. Hogyan jutottak ide, maguk se tudták volna megmondani Jeffersonék. Hosszú és fáradságos volt az út a lázongó Írországból, ahonnan menekültek s ahol Steve résztvett a legutóbbi felkelésben. Véletlenül köszönhette, hogy sikerült elmenekülnie az angolok elől, fiatal feleségével, aki első gyermeküket várta.

Félúton ringott a hajó Európa és Amerika között, mikor a kishű megszületett s a hajó kapitánya Joe névre keresztelte.

Steve Jefferson, a fiatal apa ügyes műlakatosa volt s azonnal kapott munkát egy csikágói páncélszerény-gyárban. Szabad estén azonban otthon fűrt, faragásolt, csepebcséket készítve feleségének, játékokat kifizának. A játékokról újszerűket látatokra tért át, majd egy barátjával társulva műhelyt nyitott. A műhelyből néhány év múlva gyár lett s a gyártelepen lévő kis szobájába késő éjjelig fűrt-faragott Jefferson. Szenzációs találmányon dolgozott, záron, amely vérszilet ad és erős villanyütést mér arra, aki avatatlan kézzel ér hozzá. Ezidőit, a hatvanas években, csodaszámba ment az ilyen zár.

— Ha sikerül ezt a találmányt kidolgoznom, egycsapásra gazdag emberek leszünk... — mondta feleségének és Joenak.

Egy napon ágnak dőlt Steve Jefferson. Köhögött. Arcán lázrészák gyulladtak s felesége ijedten hívta el az orvost.

— Mi bajom, doktor úr? — kérdezte Steve izgatottan. — Úgy-e, nem komoly? Úgy-e, tovább dolgozhatom?... Egy évre van szükségem. Nem többre.

Az orvos mosolyt erőltetett arcára:

— Hadd dolgozzék a társa is, ne csak maga!

— Nem a gyári munkáról van szó! — legyintett Steve idegesen. — Találmányomról, melyet ki kell dolgoznom... be kell fejezmem...

— Be fogja fejezni! — nyugtatta az orvos, de odakint a másik szobában így szólt Jeffersonnéhoz:

— Férje nagy beteg. Tüdejével van baj. Azonnal el kell küldeni innen. Enyhe, tiszta levegőre, Kaliforniába.

Bár az orvos utógva mondta ezt, Joe halotta minden szavát a szomszédos konyhából. Az enyhe kaliforniai éghajlat jót tett Jeffersonnak. Munkát nem vállalhatott, de találmányán szorgalmasan dolgozott. A család pedig eltartotta a tizenhárom éves Joe, aki azonnal kapott állást egy nagy szállodában és édesanyja, akinek ő szerzett kulkcsárnói állást ugyanott.

De Steve Jefferson örvendetesnek látszó gyógyulását hirtelen rosszabbodás váltotta fel. Maga is érezte, hogy nagybeteg.

Egy évet kérek csak a sorstól — hajtogatva —, egyetlen évet, hogy megszülethessék ez a találmány —, s kétségbeesetten dolgozott. A sors azonban nem adta meg, amit kért. Kilenc hónappal, Kaliforniába érkezésük napja után, meghalt Joe Jefferson.

Halála hírére megérkezett volt társa Csikágóból, s mikor hazatért, magával vitte a félig kész találmány leírását. Hátha értékesítheti valahogy?! Néhány nap múlva sürgöny érkezett tőle. A találmányért százezer dollárt kínált egy gyár. Ha teljesen kidolgozhatta volna Steve, jóval többet kapott volna érte családja.

A kis Joe egyetemre került s egyike lett Kalifornia leghíresebb építészeinek. Miután nemcsak tehetséges volt, hanem bátor is, nagy pénzeket keresett telkekben, melyeket nem vett meg senki, csak ő, aki úgy megérezte, hol nő majd ki a földből egy-egy új város, mint ahogy a kútkereső érzi, hol fakad víz a legszárabb talajból.

Mire harmincéves volt, harmincmillió dollárra becsülték vagyonát s feleségül vett egy szőke lányt, akivel az egyetemre ismerkedett meg. A gazdag, fiatal Jeffersonék majdnem olyan boldogok voltak, mint a szegény Jeffersonék hajdan s nekik is született egy fiuk... Persze nem olyan kalandos körülmények közt, mint Joe. Tizennyolcéves volt a fiú, mikor versei feltűntek az amerikai hetilapokban. Húszéves, mikor első regényét kezdte írni. Félév múlva megtegedett. Ugyanaz a betegség támadta meg, ahogy nagyapját elvitte. A fiú érezte, hogy vége.

— Mondják meg — kérte az orvosokat —, élhetek-e még egy évig. Csak egy évig, hogy befefejezhessem a regényemet!

Lázasan igyekezett tovább dolgozni, de a toll kihullt a kezéből. Hat hónapja élt még s regényéből hatvan oldal maradt.

E csapás, mely oly kísértetiesen emlékeztette apja tragédiájára, teljesen megrögte Joe Jef-

fersont. Sokáig úgy érezte, nem érdemes tovább élnie. Sötét melankólia fekdűt rá. Se munka, se szórakozás, se utazás nem gyógyította ki. Végül farmot vásárolt a kaliforniai hegyekben. Ott élt feleségével a világtól elvonultan.

Egy éjjel különös álma volt. Azt álmodta: fiával és apjával beszélget s mind a ketten csodálkoztak azon, hogy visszavonult a világtól, ahelyett, hogy megértené és az emberiség hasznára fordítaná azt az esztendőt, amelyet nem sikerült a földön eltölteniük.

Joe Jefferson elgondolkodott álmán s reggel gyávogó arccal lépett felesége szobájába.

— Megértettem halottaink üzenetét — mondta... s ezen a napon megszületett a Jefferson-alapítvány, amely két halott nevében "egy boldog esztendőt" ajándékoz tehetséges élőknek.

A Jefferson-ösztöndíjra igényt tarthat bárki, aki művészi, vagy tudományos pályán akar elindulni s úgy érzi, egy év munkája megnyithatná számára az utat, mely boldogulása felé vezet.

Egyszerű levelet kell csak írnia a Jefferson-alapítvány titkárához s a levélben elmondani, hogyan élt addig, milyen munka az, amelyet egy év alatt el szeretne végezni, miért kell ehhez anyagi támogatás?

Egy idő múlva a Jefferson-bizottság felszólítja, küldje be munkája részletes tervezetét s a pályázó nem sejt, hogy ettől a naptól figyelemmel kísérik életmódját, munkáját. Érdeklődnek iránta az iskolák, melyekben tanult, szülővárosa, vagy faluja jegyzőjénél, barátainál és ellenségeinél, anélkül, hogy azok észrevénnek. Munkája tervezetét pedig tizenkilenc tagból álló bizottság vizsgálja át, majd elküldik szakembereknek. Külföldre is, ha kell, végül öttagú döntőbizottság elé kerül a tervezet s az öt úriember a hatvan leghetesegebb pályázót személyesen levizsgáztatja.

Mr. Jeffersonnak nincs döntő szava a bizottságban. Csak azt a jogot tartotta fenn magának, hogy ha az ösztöndíj kimerülne s a hatvan nyertesen kívül még néhány különösen tehetséges pályázó jelentkezne, ezek közül kettőt-hármat különdíjban részesíthesse.

A Jefferson-ösztöndíj nemrég mult tízéves. Nyertesei közül ketten kapták meg azóta a Nobel-díjat s számosan lettek világhíresek. Közük egy orvosnő, aki egyetemi éveinek költségeit északai munkával kereste meg egy bárban.

Az elefantiazis nevű, egzotikus betegséget akarva tanulmányozni, Afrikába utazott az ösztöndíjban. Itt hat hónap alatt végezte el egy évre tervezett munkáját s tovább szeretett volna menni tanulmányra kiegészítése céljából Indiába.

— Mit tegyek? — kérdezte a Jefferson-bizottságtól sürgönyben.

— Utazzék Indiába — volt a válasz... s az orvosnő felbecsülhetetlen értékű tanulmányokkal gazdagította a tudományt.

Joe Jefferson senkitől se kérde, honnan jött, hol született. Ennek köszönhető, hogy egy díjnyertes néger zenész Amerika egyik leghíresebb jazz-komponistája, egy kínai diák világhírű író lett.

Az új arc

Eddie Hool megfontoltan hagyta el a pályaudvart és kimérten lépkedett egy taxi felé. Ekkor egy jólmisert hang érte a fülét:

— Hallo, Eddie, öregem! Valóban újra itt jársz New Yorkban?!

Az áldóját! Bill Pike! — cikázott át Eddie fején. Hogy éppen ő lát meg itt engem. Ha még mindig haragszik rám, hogy elcsörtam a részét a City Bank betörésénél és rászedtem a maffiát, akkor végem van!

— Eddie! Nahát! Ez aztán az öröm! Tudod-e, vén cimborá, hogy két esztendeje nem láttuk egymást? Hogy vagy, öregem? Jól, remélem. No, gyere, igyunk egyet,

Eddie gyanakvóan kancsalított rá a szeme szögletéből. De azért csendesen ment a rászedett cimborával és letelepedett vele egy közeli bár csöndes zugában.

— Mondd, Bill, de igazán: nem haragszol rám?

— Már miért? Ne butulj! Beszéljünk inkább rólad. Mit csinálsz most itt New Yorkban? — Hát tudod, testvér, ez egy kicsit furá dolog. Az utóbbi években Chicagóban dolgoztam és minden rendben ment és nem volt semmi baj. De most a rendőrség rájött valamire és azt állítja, hogy zsarolás volt, semmi az egész, de azért a sarkamba akasztódott. Hiába volt minden igyekezetem, csak nem tudtam lerázni magamról. Így hát kénytelen vagyok itt New Yorkban lapulni.

— Ertem. Hanem hát... megmondom őszintén, itt se vagy valami nagy biztonságban, —

vélte Bill. — Ugyanis a képedet itt is hamarosan föl fogják ismereni.

— Nem vághatok másmitylet!

— Ne vedd zokon, testvér, de ezzel a képpel aligha ugrálhatsz itt szabadon egy héti! Komolyan! — vigyorgott rá Bill. — De mondd valamit. Ide figyelj! Menj el Thomson doktorhoz, beszélj vele és ő egész bizonyosan csinál egy új arcot. A műtét után senki emberfia nem fog rád ismerni.

— Ugyan ne! Igazán monddod? Vagy tréfálsz?

— A cimborák közül már vagy százan jártak nála. Angyalt farag az ördögből. Az ilyen krumpliból rendes orrt csinál és a békaszájából csókra termett pici száját. Akár hiszed, akár nem... De most aludd ki magad és holnap majd együtt megyünk Thomson doktorhoz. Ő majd rendbehozza a képedet...

— No, nem valami szép! — állapította meg Thomson, miközben Eddie arcát figyelmen kívül hagyta.

Mire ez bosszúsán dörmögte:

— Nem vagyok szerelmes színész.

Az orvos elgondolkodva vette le szemüvegét. — Nekünk, szakembereknek szigorúan tilos műtétet végezni olyan ember arcán, aki összeültetésbe került a törvénnyel.

— Alaposan téved, doktor úr! A barátom messze elkerül minden rendőrt, annyira érzékeny. Hanem azért akar magán javíttatni, mert így, ahogyan van, nem tetszik a jegyesének. Na látja, milyen egyszerű a magyarázat! — Ezzel Bill Pike kivett a zsebéből egy fotográfiát. — Hadd csak, Eddie, majd én beszélek, jobban értek ehhez, mint te. Nézzé csak, doktor úr, először is egyenes orrt csináljon a barátomnak, szelíd állat, rendes emberhez illő szemöldökét és kü-

lönben is... látja, elhoztam ezt a fényképet. Ilyen lehetne a barátom, ha csinos lenne, igaz-e?

— Hm... — Az orvos tanulmányozta a fényképet. — Hát... ezt az arcot ki lehetne hozni belőle, gondolom.

— Tudtam! — vigyorgott elégedetten Bill. — Ez ugyanis az a fizimiska, amilyenért a barátom jegyese rajong.

— Ugy bizony! — vihogott Eddie vidáman. — Hát csak rajta, doktor úr! Amikor szerelmemről van szó, akkor a pénz igazán nem számít!

Négy hét múltán Eddie Hool elhagyta Thompson doktor szépeszeti intézetét és Bill Pike társaságában lefelé ballagott a Broadway. Egyszerre csak kitört jókedvűen:

— Bill, ezért a kitűnő ötletért örökre hálás vagyok neked!

— Ugyan ne bomoj! — hártotta el a hálalkodást Bill szerényen. — Az ember szívesen megtesz mindent bajba jutott barátjáért. De most búcsúzom. Harlemben megyek. Este találkozzunk Gringer bárjában.

Bill eltűnt a földalatti egyik állomásában. Eddie meg sétált egyet, azután egy kis vendéglőbe igyekezett. A Sullivan Street sarkán egy úr rátelelte kezét Eddie vállára.

— Mit akar tőlem? Összetéveszt valakivel, gondolom!

— Ugyan, Jonny Harris! — szólt rá az ismeretlen nyájasan.

— A nevem —

— Hogy most mi a neved, az nem érdekel. Ne csinálj feltűnést, Jonny Harris!

Eddie még rá sem ért megmukkanni, csuklóján már rajt volt az acélpercek.

— Menjünk! Es egy szót se!

— Uram! — szólt erre Eddie és újalakú orrát magasra emelte. — Kénytelenségből önnel megyek, de ezt meg fogja banni!

— Kuss! — rivallt rá a rendőrbiztos a ültakozó Eddie-re. — Őt hónapja keresünk! Ezt a rablólamadást pontosan rád tudjuk bizonyítani!

— Mi... mi... mi... — dadogta Eddie. — En... izé... hiszen... én nem vagyok Jonny Harris és nem —

A rendőrbiztos egy fényképet tartott Eddie orra alá.

— Ez nem te vagy?! Nem?

Eddie ránézett a fényképre és homlokát kiverette a verejték. A fénykép pontosan olyan volt, mint az, melynek alapján Thomson doktor az ő új képét készítette.

— No látod, öcskös, most eláll a szavad, — mondta a rendőrbiztos. — A vizsgálóbíró előtt majd csak kinyitod a csőröcskédet! Csukja le addig is, Miller!

Eddie cellájában ül és eltöprengett ezen a nagyon kellemetlen eseten. Egyszerre csak felriadt, a cella ablakán behajítottak valamit. Gyorsan felkapta a jókora kavicsot, melyre egy cédula volt ráköltve. Leszedte róla és elolvasta a rövid üzenetet:

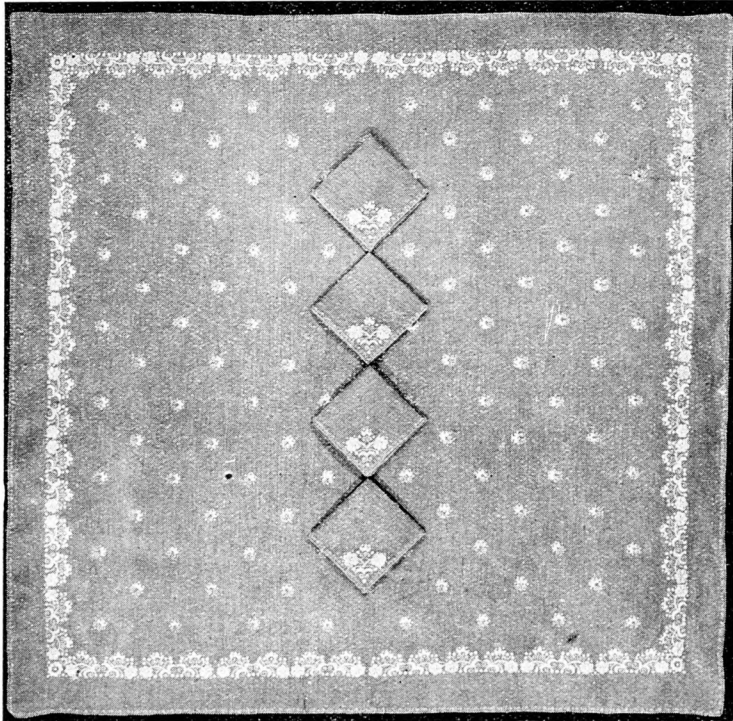
„Eddie! Egyik cimboránk vállalkozott arra, hogy eljuttatja hozzád ezt az üzenetet. Megháláltam szívességedet. Nem való rászédni a jó barátot és meglőgni a jele részsel, mely a másiké. Ez az új pofo, melyet neked csináltattam, kerek tíz évi fegyházat jelent neked.

Bill Pike“

Eddie felordított, üvöltött, tombolt, azután lehanyallott a pricesre.

— Ez a sátán! — hörögte. — Tudja, hogy itt fognak még akkor is, ha bebizonnyitom, hogy Eddie Hool vagyok Aztán meg, ki hisz nekem? És ha elhiszik? Eddie Hool ugyanerre a bűntetésre éret, mint az, akinek az átkozott képét most viselem! Most olyan arcot viselhetek, mely nem az enyém! A minden-ségit!

H. K. Lawer

Sárközi zsúrkészlet, 100×100 cm méretben, 4 szalvétával, előrajzolva és megkezdve, színes lenvászon anyagon, a kidolgozásához elegendő fehér fonállal együtt P. 28.—, 140×140 cm méretben 6 db szalvétával P. 60.—. Megrendelhető a Muskáti Kézimunkaboltban, Budapest, IV. kerület, Régi posta-utca 12 és Szeged, Kársz-utca 3. szám.

★
J. 56034

★
J. 56035

J. 56036

J. 56037

J. 56035. Déltatáni ruha barna selyemkrepp anyagból. A vállrészen külön szabott és elől két gombbal gombolódik. Hosszú sima ujjak. Az alj kissé ráncolt, a töleséres zsebeket zsinórozás díszíti. Anyagsükséglet: 3,50 m 94 cm szélesből.

J. 56036. Világoskék szövet déltatáni ruha. Csukott nyak keskeny kihajtóval. A sima blüzi zsinórozás díszíti és elől gombolódik. Az alj sima, két oldalt leggyezőszerű berakások bővítik, jelet zsinórdíszítik. Hosszú sima ujjak. Anyagsükséglet: 2,75 m 130 cm szélesből.

J. 56037. Könnyű szövetből déltatáni ruha fiatal hölgyeknek. A csipőig hosszított kétrészes blüzi fehér selyem betét széles kihajtó díszíti, úgy szintén az ujjakat is. Elöl gombolódik. Az alj hátul sima, elől két oldalt berakolt. Anyagsükséglet: 2,50 m kék 130 cm szélesből és 70 cm fehér selyem 94 cm szélesből.

J. 56034. Elegáns kazakruha világos és sötétbarna szövetből. A ruha szabása sima, hátul gombolódik. A nyakkivágás körül keskeny kihajtott gallér. Az alj szűk, hátul szembeiránt bővíti. Hosszú töleséres ujjak sötétbarnából, kihajtója világosból készül. Anyagsükséglet: 1,60 m sötétbarna, 95 cm világos 130 cm szélesből.

J. 56039. Elegáns délutáni ruha mely kék selyemből és csipkéből. Az összeállítás igen hatásos. Az alj elején, közepén följelle ráncolt és fodorszerű külön rész díszíti. Anyagszükséglet: 2,25 m selyem, 1,25 m csipke 90 cm szélesből.

J. 56038

J. 56039

J. 56040

J. 56038. Mintázott fekete selymekrepp nagystélyi vagy színházi ruha. A kimonószerű ujjak hosszúak és szűkek. Az övny érő kivágás alatt tűzporos selyem betét és az öv fölött azonos színű virágdísz. Földny érő alj részéből szabott, hóós berakások bővítik és féséres zsebek díszítik. Ugyanez a ruha rövid aljjal délutáni alkalmas. Anyagszükséglet: 5,50 m 94 cm szélesből az estélyihez, 4,35 m a délutánihoz.

J. 56040. Fekete selymekreppből és csipkéből összeállított délutáni, vagy hosszú aljjal nagystélyi ruha. Az egybeszabott ruhát botlorszerűen díszíti a csipkeráték. A hosszú, bő ujjakra csipkebetétszerek vannak behelyezve. Csuklónál ráncolt. Az aljat csipkefelsőrész borítja és elől harangszabású betét bővíti. Anyagszükséglet: a délutánihoz 1,85 m selyem, 2,65 m csipke 90 cm szélesből. Az estélyihez: 2,15 m selyem, 3,40 m csipke.

J.56061
2-4, 4-6

J.56063
2-4, 4-6

★ J.56064
6-8, 8-10

J.56065
4-6, 6-8

J.56062
8-10, 10-12

★ J.56066
2-4, 4-6

J.56067
6-8, 8-10

★ J.56068
1-2, 2-4

J.56069
4-6, 6-8

J.56070
6-8, 8-10

J. 56061. Kislányruha 2-6 éveseknek piros szövetből. Az elején és az ujjakon hosszabban világos rátétdíszítés. Nyak körül fehér gallér. Berakások bőnítik a ruhát. Anyagszükséglet: 1,30 m 130 cm szélesből.
 J. 56062. Kék szőnetruha 8-12 éves kislányoknak. Köralakú fekete-fehértel himézett díszítés, mellette a ruha ráncolt, derékon fekete öv, fehér zsinór befűzve. Hosszú, bő ujjak pántban végződnek. Anyagszükséglet: 1,95 m kék, 30 cm fekete 130 cm szélesből.
 J. 56063. Almeneti kabátka 2-6 éves fiúknak vastag szövetből, nagy zsebekkel. Anyagszükséglet: 1,35 m 130 cm szélesből.
 J. 56064. Iskolaruha 6-10 éves kislányoknak zöld mintázott szövetből. Az elő vállrésze külön szabott, két oldalt berakások, elől gombódtik, nyak körül fehér piké gallér, derékon

fekete lakköv. Hosszú ujjak. Anyagszükséglet: 1,35 m 130 cm szélesből.
 J. 56065. Két részből álló ruhácska 4-8 éves kislányoknak. A blúz kék flanelből, az alj és az előrészes vállpánt világosbarna kockás szövetből. Az alját elől széles hőberakás bőnítik. Anyagszükséglet: 80 cm kockás 130 cm szélesből, 1,20 m kék flanel.
 J. 56066. Kislányruha 2-6 évesek részére. Az ingblúz fehér-piros esikós anyagból, a nadrág fekete szövetből készült vállpántokkal. Anyagszükséglet: 55 cm 130 cm széles szövetből, 1,60 m a blúzhoz 80 cm szélesből.
 J. 56067. Kabát okkersárga szövetből 6-10 éves kislányoknak. Az előrésze külön szabott és az öv felett monogram díszíti. Vállakon gombok és az öv alatt is. Derékon keskeny öv. Anyagszükséglet: 1,90 m 100 cm szélesből.

J. 56068. Praktikus kabátka 1-4 éves gyermeknek világos mintás szövetből. Barna borsónyíl készűl a kihajtott gallér és a zsebek kihajtója. Barna gombokkal gombódtik. Anyagszükséglet: 1,10 m 130 cm szélesből.
 J. 56069. Szürke mintázott szövésű szövetből ösi kabát 4-8 éves kislányoknak. Az elő a hát három részből szabott. Derékon öv. Elöl két oldalt vágott zsebek. Nyak körül körgallér. Anyagszükséglet: 1,50 m 130 cm szélesből.
 J. 56070. 6-10 éves kislányoknak komplé piros szövetből. A ruha vállrésze és a rövid ujjak kockás anyagból készűl. Elöl gombódtik, derékon öv. Az alját elől szembe-ránc hajtvi. A baleró scélt kockás anyag díszíti. Hosszú ujjak. Anyagszükséglet: 1,60 m piros, 30 cm kockás 130 cm szélesből.

J.56071

J.56072 ★

J.56073

J.56074

J. 56071. Mintázott szövésű kék szövet ruha. A kihajtója és a blúzsal egybe-szabott ön szélé sötétebb bársonnyal szegve. A nyak körül és az előt fehér batistszódor díszíti. Hosszú sima ujjak. Anyagszükséglet: 2,65 m szövet 130 cm szélesből, 50 cm batistsz.

J. 56072. Két részből álló ruha világos szövettel. Hatásos a kabátszerű felső-rész ráncolt betét díszítése. A hát sima. Holványrózsaszín selymetét, magas nyakkal, előt csokorra kötve. Középen egymás mellé helyezett gombokkal gombolódik. Hosszú sima ujjak és szűk sima alj. Anyagszükséglet: 3 m szövet 130 cm szélesből, 55 cm selyem.

J. 56073. Sötétkék szövetruha fehér mellénykével, keskeny nyakpánttal, előt csokordíszítéssel. Kihajtott gallér a saját anyagából. Három gombbal gombolódik. Hosszú sima ujjak. A szűk sima aljon oldalt két nagy zseb. Anyagszükséglet: 2,10 m 130 cm szélesből.

J. 56074. Kosztümszerű őszi ruha zöld mintázott szövettel. A vállrészt külön szabott, nyak körül kihajtott lekerekített gallér. A hát három részből van összerakva. A rábarrott zsebeket szembe rézsutos tűzősek díszítik. Előt gombokkal gombolódik. Sima ujjak. Az alj sima, két oldalt szembeborane bővíti. Anyagszükséglet: 2,50 m 130 cm szélesből.

Messze, messze Csíksországban

ÍRTA SZENTGYÖRGYI FERENC

Estefelől az északi szél elpihent. A hegyháti fenyőerdő öreg fái még borzongtak egyideig, az örökzöld lombokról zizegve permeteztek le a hősicillagok, a fehér takaróval borított jégpáncélok alatt nevelve futott a patak szűz víze a völgyből, az alvó, álmodó faluból, az apró cukorházikók közül felhangzott néha egy-egy megzavart komondor vakkanása.

Az út csonktemény volt és a nagy fehérség a végtelenbe veszett. A cukorházikók ablakai sötétlen meredtek az este. Az élet elfáradt. Pihent. Csend volt. A gondok félrevonultak, az ökölboszorult kezek ernyedten nyultak ki a paplanok fölött. Egy éjszakára. Csak addig, amíg a kakas újra kukorékolni fogja a hajnalat. Messze Csíksországban... Az Urnak 1920-adik esztendejében.

A felvégi iskolából kilépett a tanító. A kapu fájdalommal, sírva csukódott be mögötte. Bekacsémek gallerját felgyűrte, puha, széleskarimájú, fekete kalapját mélyen a szemébe húzta, kezét belesüllyesztette bekecses zsebébe, aztán nekivágott. Keményen, dacosan lépett, mint akkor, a dícsőség drága napjaiban, Duklánán, az oroszok ellen... Sötét ablak, alvó házak, szendergő lelkek. Csak a kéményekből párázó szürke füst jelezte, hogy az élet itt nem halt meg, csak pihen...

A tanító végigment a falun, a falu egyetlen, hosszú utcán. Az alvó balra fordult és egy kétablakos kis ház előtt megállott. Megkoptogatta az egyik ablakot. Halkan, mintha tündérpalota kapuján kérne bebecsátást. Várt.

Bent a házban, az ablak mögött, kigyúlt egy halvány fény és néhány perc múlva megscsattant a zár a kerítés ajtaján...

Amíg kint voltak, egyetlen szót sem szóltak egymáshoz. Amikor beljebb kerültek és a gyertyát kivitték a konyhába, hogy még a pisálkoló, hunyorgó fény se szűrődjék ki az utcára, a tanító legyűrte gallerját, kalapját padkára dobta, aztán lehajolt és kezét csókolta — leányának.

Leültek. Aztán a leány izgatottan fordult a férfinak.

— Tud va'मित, kartárs úr?

— Bent voltam Szeredán — felelte nagyon csendesen a férfi.

A leány szeme felvillant.

— Igen? És? ...

— Semmi, — szólt a férfi és behunyta szemét. Lélegzetet vett hosszán, mélyen, hogy hallani lehetett, aztán fáradtan, szomorúan megismételte: — Semmi.

A leány arca elborult, feje mellére billent és keze erőtellenül, hágyadtan hullott az ölébe. — Semmi, — sőhajított föl és szemét megteltek apró, fénylő könnyecpekkel.

Felállott. Kezével végigsimította magas homlokát.

A férfi hallgatott. Rákönyökölt az asztalra és a gyertyát nézte, a gyertya néha-néha föllobbanó, révedező hangját.

— Magyar újságot olvastott-e, kartárs úr? — kérdezte később a leány.

A férfi megbiccentette fejét.

— Olvastam, — mondotta. A szavak úgy szakadtak föl a melléből, amikor hozzátette:

— Bár ne olvastam volna ...

A leány ijedten nézett a férfinak.

— Talán csak... nincsen... ott is...

Keserű nevetés bugyint ki a tanító száján.

— Ne féljen, Erzsike kisasszony, — mondotta eltörzolt arccal, — ott nincsen baj. Ott hajnalig tart a tánc... A maga könnyét, kisasszony és az én bánatomat nem értik meg arrafelé.

Elhallgatott. Csend volt. Ekkor melléje lépett a leány és kezét rátette a vállára.

— Kartárs úr... hát elfeledte? A férfi fölkapta a fejét és a leányra nézett, a leány sugárzó, szép arcára.

— Kartárs úr, hiszen maga mondta. Hogy a világon semmisen örökkévaló. Az örömök is elmúlnak és a bánat se tart örökké. A mi bánatunk se. Hinni kell, bízni kell... Csillogó szempár nézett a férfinak.

A tanító ekkor megfogta a vállán nyugvó puha leánykezet és nagyon melegen, sok-sok szeretettel és gyöngédséggel a hangjában fordult feléje.

— Erzsike kisasszony, maga olyan nemes, olyan jó, úgy tudja, hogy mi kell nekem, az én háborgó, szegény magyar szívemnek. Egyetlen szava megnyugvást jelent nekem, vigaszt, erőt, hitet. Lássá, Erzsike kisasszony, én néha, mint tegnap is, amikor kezembe került az az újság, úgy éreztem, hogy minden hiába... Előnt a keserűség, elszorul a szívem, fáj itt bent a lélek és szegyénytől pirul az arcom. Aztán jön maga, Erzsike kisasszony. Csak néhány szót mond és újra erőt érzek a karomban, a lelkem ég és ismét bízom és hiszek.

Könyörgő hangon folytatta:

— Erzsike kisasszony, én nagyon szépen megkörném valamire. Nem nagy dolog, higgye el kérem, magának semmiség az egész, de lássa, itt mi ketten vagyunk megpirozt, vergődő magyar lelkek, szegény, hívó, szenvedő magyarok és... és nekünk most össze kell fognunk, nekünk most... itt... jobban kell becsülnünk... és szeretnünk egymást. — Igen, kartárs úr, — mondotta a leány — mi ketten most egymásra vagyunk utalva. A mi célunk közös, álunk, hitünk, boldogságunk egy.

A tanító megszorította a meleg kis kezét.

— Erzsike kisasszony — szólt meg ismét — nagyon kérem, ne mondja nekem többet, hogy „kartárs úr“...

A puha leánykéz megremegett.

— Jánosnak hívnak engem, kisasszony. Hiszen tudja; Gyuróki Jánosnak. Csak úgy közhírségben, Janinak.

A leány nem felelt. Belcharapott piros szája szélére és hallgatott.

— En azért, — szólt meg újra a tanító — ott tanítanék továbbra is a felvégen. Ott is kell tudom. Már huszan vannak. Húsz apró, drága, magyar kölyök. A Himnuszt már tudják. Egyenként tanítom meg őket bent, hálul az én szegény, rideg székemben. Amíg az egyik énekel, addig kettő-három kint posztot áll. Vigyáznak, olyan hűséges, drága kis katonák.

A tanító felpillantott a leányra. A leány arca piros volt mint a májusi rózsá.

— Es itt az alvégen, — mondta kissé bátor-talan hangon a férfi, — ha maga is úgy akarja, Erzsike kisasszony, esténként én mindig befűtenék. A vacsoránál is segítének. Nekem is van még kis burgonyám, lisztem, két lányvérom is van, meg egy pár evőszékzöm. Aztán bemennék Szeredára a plébános úrhoz... Ha maga is úgy akarja...

Elhallgatott. Néhány pillanattal csend következett, majd, a leány feléje nyújtotta kezét és remegő boldogsággal kimondta:

— Igen... Jani...

Kint ismét életre kelt az északi szél és a hegyoldalon porzott a hó. Lent a völgyben, egy cukorházikóban pedig engedelmesen simult az alvégi magyar tanító meleg kis keze, a felvégi magyar tanító izmos kezébe... Az Urnak 1920-adik esztendejében...

Mit kell tudni a púderekről

Nálunk általában a hölgyek nem helyeznek nagy súlyt a púderekre és csak kevesen tudják, hogy annak a bizonyos „első impresszióknak“ a sikerében döntő szerepe van a helyes kikészítésnek, azaz a púdernek. Pedig

az első impresszió sok múlik az életben.

A hollywoodi sztárok rég felismerték a púder fontosságát és egy fültanu mesélte, hogy a film egyik dédelgetett kedvence, miután megállapította, hogy barátinője „remekül néz ki“, azonnal megkérdezte tőle, hogy *milyen púdert használ, mert szerinte a kettő szervesen összefügg egymással.* — Ma már nálunk is egyre több és több nő ismeri fel ezt, ami természetesen is, hiszen

„remekül kinézni“ csak jó púderrel lehet!

A púder kiválasztására fordítsunk tehát mindig különös gondot, különösen a száraz arcőrű nők, mert köztudomás szerint a

legtöbb púder szárit

és a legzsírosabb arcőrűt is erősen igénybe veszi, hát még a szárazat! *Hiába használja a száraz arcőrű né éjszakára a legjobb bőrtápláló krémet, ha száritó hatású púderrel lerontja a krém bőrtápláló hatását.* — Ezért nagyjelentőségű az új Hormocith-púder, amely bőrtápláló *Hormocith-krém tartalmaz,* kitűnően tapad, nem perog le a legszárazabb arcőrű sem és olyan természetesen simul a bőrhöz, hogy nehezen állapítható meg, hogy van-e egyáltalán púder az arcon. *Az új Hormocith-púder megoldotta a száraz arcőrű nők púderproblémáját!* Minden nő tudja, hogy a

jó púder — fél siker

Asszonyom, Ön maga és a „szeretett férj“ miatt használja Ön is a Hormocith-púdert (nagy doboz 5.12, takarékdoboz 8.53) és meg fog lepődni, hogy milyen előnyös változások idéz elő arcán ez a remek készítmény. Higgye el, nem véletlen, hogy annyi nő használ Hormocith-púdert, amely a legszárazabb arcot is üdév, fiatalossá varázsolja, szinte új életet lehel a fáradt vonásokba és minden nő számára biztosítja azt a ragyogó kikészítést, melyet oly gyakran irigyelünk jólápolott hölgyeknek. Higgye el, Asszonyom, a *Hormocith-púder használata egy lépés a siker és a boldogság felé!*

Holnapután ismét bücsüzünk — mondja.

— Az élet csupa istenhozzád s alig néhány hozottisten — feleli Flahaut.

— Csak ez a csúf mai élet — szólal meg Adèle — nagy anyám idején... — de ebben a pillanatban kopogznak s egy lakáj jelenti, hogy a császár hivatja a királynét.

A Cerutti-utcától a Tuillériákig Hortensének bőven volt ideje gondolkodni.

— Szegény anyám! — mondogatja, mert egy percig sem kételkedik abban, hogy a császár válása ügyében hivatja.

— Szegény, szegény anyám! — s egyszerre észbe jutnak fiai.

— Rossz szülő vagyok! — gondolja. — Egyetlenegyszer se jutottak még eszembe, hogy gyerekeimet ez a válás megfosztja a tróntól!... — de bárhogyan igyekszik, nem tudja sajnálni két kis fiát.

A hatalom keserű itál! A sors azokat szereti igazán, akiket megkímél tőle.

A Tuillériákban Josephine fogadja lányát. Arca halottápadt. A császár egy óra előtt közzé vele, hogy el kell válniuk.

— Velel is erről akar beszélni — mondja s Hortense elszoruló szívvel lép mostohaapja dolgozószobájába.

Napoleon ridegen fogadja. Hangja szinte vág, amint megszólal:

— Hallom, beszéltél már anyáddal. Tudod hát, hogy elváltunk. Az ország érdeke kívánja ezt, s én is kívánom — teszi hozzá lágyabban. — Örökösre vágyom!... — majd ridegen, ahogy mostohalányát fogadta: — Elhatározásom megmáshatatlant. Se kérés, se könnyek nem változtathatnak rajta.

— Tudom, Sire — feleli Hortense halkán. — S higgye el, szívesen áldozok fel magunkat boldogságáért. Csak arra kérem, ne haragudjék anyámra könnyei miatt. Nem asszony és nem feleség, aki tizenöt éves házasság után nem sír a bústánál.

— De hisz ez nem búsu! — kiált fel a császár. — Mellettem maradtok továbbra is. Nem változik köztünk semmi.

— Köszönöm, Sire — feleli Hortense — de érzem, utjában lennék. Jobb, ha eltűnünk s magunkkal visszük jószágunk emlékeit.

— Emlék! Emlék! — türelmetlenkedik a császár. — Gyűlölöm ezt a szót — majd ellágyuló tekintettel: — értd meg, hogy nem tudok tőletek megválni. Anyátoknak is ártnátok azzal, ha elhagytátok. A világgal csak úgy tudjuk elhittetni, hogy válásom az ország érdekében történik, ha együtt maradunk. Neked és Eugénének támogatnotok kell engem minden eszelekedtemben... Igérd meg, hogy nem hagytok el! Hortense lehajtja a fejét. Erőt gyűjt ahhoz, hogy nemet mondjon, de mikor felém, megrendülve látja, hogy mostohaapja arcán könnyek gördülnek végig.

— Minden úgy fog történni, ahogy kívánja, Sire — feleli halkán s kiset a szobából.

Josephine fején töviskoronává lett Franciaország koronája. A hosszú ősi, még hosszabb téli hónapokban mosolygva fogadta a császár mindazon szövetségeseit, vazallusait, akiket vonzott a béke mámorában úszó Párizs.

Tilsiti béke után bécsi béke! A nép igyekszik benne hinni. Elvégre egyszer a császár is belefárad az örök háborúskodásba. Sőt máris belefáradt! A párizsiai reménykedve ismétlegit a nyárspolgári mondatot, mellyel feleségének felelt, mikor az bánatoson óvta a szünni nem akaró gyelmektől.

— Azt képzéled, nem aludnám szívesebben saját ágyamban, mint a rozoga tábori ágyakon? — mondta s a párizsiai e szavakból arra kö-

HORTENSE, A CSÁSZÁR KEDVENCE

TÖRTÉNELMI REGÉNY

IRTA BÁCSKAI MAGDA

IX. FOLYTATÁS

vetkezettnek, hogy fáradt. Nyugalmat kíván, békét s e békének nem győznek örülni.

Pedig az élet nem könnyű! Vagyis dehogynem az! Az élet könnyű, de csakis a gazdagoké. Sok pénzért mindent kapni Párizsban. Kevésért annál kevesebbet, aminek következtében sose élt még ilyen szegényen az ország legnagyobb része, soha ilyen gazdagon néhány kiváltságos ezer.

Az angolok ellen hirdetett blokád óta eltűntek a fűszerek, a gyarmatárak, eltűnt a tő, a cérna, a gyapjúár. Eltűnt, elbűjt s csak olyankor jön elő rejtekből, ha nagyon sok pénzt szagol. Sok régi kereskedőt tönkretett a blokád. Másokat meggazdagított s akár a Direktórium idején, pazar estélyeket rendeznek most is az újgazdagok.

Josephinének legszebb briliánsait kell villogtatnia a szász király, a württembergi király, Eugène apósa, a bajor király tiszteletére rendezett ünnepségeken. Igyekszik méltóságteljesen viselni koronáját, noha tudja, hogy az más fejen fog csillogni nemcsakára.

De a sok örölettel mosoly, lenvelt könny, elfojtott zokogás, végül úgy elgyötíri, hogy fásultan néz a válás napja elé.

December tizenötödikén ragyogó arecal lépnek a Tuillériák dísztermébe a Bonaparték, szomorúan az ország nagyjai, leverten Hortense és Eugène.

A császár és Josephine egymás mellett ülnek. Mikor a többiek is elfoglalták helyüket, felémelkedik a császár s felolvassa a válaszárol szóló nyilatkozatot. Hangja erőteljes, nyugodt, de mikor ezt olvassa: „... feleségem, ki életem tizenöt évét megszépítette...“ elhalak, sőt egy pillanatra el is nemül. Felmerült tán szeméi előtt egy fiatalember képe? Hosszszűhajú, sápadt tiszté, aki Cizmáskandurnak gúnyolnak s egy sötét szemű karesű nő, Beauharnais vicomtéssé, aki maga a szépség, a báj, az elegancia... És felmerül a Chanteraine-utcai kis ház s egy szempillantásra körüllebegi őt e ház illatai, felcsendül asszonyának inceskedő nevetése.

Aztán csozilak a látomás és Napoleon érces hangon olvassa tovább az írást, melynek értelmében a mai napon elválik feleségétől, Josephine császárnőtől.

T É T O V Á Z Á S

Néha telefonálni akarok...

De megértélen-e, mit mond egy halott, Kinek a szíve hold-as s sajoj?

Néha meglesnélek az utcasarkon...

De jönne-e az áldott, szemérem alkony, Hogy elfödözzen, hogy betakarjon?

Néha hallani szeretnék felöled...

Bűvös szavak, mennyire várom őket, Hogy hírt adjanak egy szomjas szentvedőnek.

Néha — gondolom — elmegyek «oda»...

(De gyáva az ember és ostoba S álomajtódig nem jutok soha.)

BENKÖNE BOKSAY ANIZIA

Napoleon leghőbb vágya, hogy a baráti kötelék, mely a cárhoz fűzi, rokonivá mélyüljön. Megkéri hát az orosz uralkodó hugának kezét. A daliás Sándor cár azonban Isten legkülönösebb teremtményeinek egyike. Amilyen romantikus, olyan ravasz, amilyen lovagias, olyan gyanakvó, amilyen nagylelkű, olyan taktikázó.

Napoleon kérdésére is a kibúvók labirintusával válaszol, hónapokig tartó buza-vonálat, mely oly mélységesen felbőszíti a császárt, hogy ukáz-szerű utasítást küld nagykövetségének. „Két napot adok a cárnak“ írja „ha a harmadik nap reggelén nem kapok választ, lemondok a nagyercegnő kezéről“ — s a harmadik nap reggelén, tárgyalásokba kezd Metternich herceggel, aki mit sem látva szívesebben, mint azt, ha ura, az osztrák császár Napoleonhoz adná leányát, Mária Lujzát. Ez nemcsak maradandó békét biztosítana Ausztria számára, hanem egy hatalmas szövetségesei védelmét is. Amilyen soká taktikázott a cár, épp oly gyorsan válaszol Ferenc császár. S már indul is Párizsból a futár, aki Károly főherceget felhatalmazza arra, hogy a franciák császáranak nevében feleségül vegye Mária Lujza főhercegnőt.

A hír páratlan izgalmat kelt a francia udvarnál... Kik lesznek az új császárnő kísérő-tisztjei, udvarnagyai, udvarhölgyei, felolvasónői, komornái? E nagy kérdések izgatják a kedélyeket. Oly mélységesen, hogy senkinek sincs ideje elgondolkodni, miért nem sietett a cár nőül adni hugát ahhoz, akinek örök barátságát esküdött Tilsitben és Erfurtban?

A könnyelmű franciák nem tűnődnek ezen... Talleyrand, a császár minisztere azonban csakis e kérdéseken gondolkodik s titkos örömmel állapítja meg, hogy Sándor cár kiábrándult eszményképéből, Napoleontól. Kiábrándult s e tény azt mutatja, nincs már távol a nap, melyen a császár ellen fog fordulni. Talleyrand pedig melléje áll azonnal. Akár kollégája, Fouché, gyűlöli a császárt, aki zsarnokságával meghazudtolja a forradalmat, mely a magasba lendítette, háborúval a romlásba vizi az országot, mely trónra ültette.

Talleyrand árulásra készül. De egyelőre még mosolygó szolgálja a császárnak, állandó vendége az udvarnak. Akár Eugène herceg, akár Hortense hercegnő, akitől Napoleon szigorúan megkívánja, hogy mellette legyenek. Mostohagyermekei fájó szívvel engedelmeskednek, noha szívük anyjukhoz húzza őket.

Josephine bánata elesdesült, mióta hírt vette a császár házasságának.

— Remélem, boldog lesz végre! — mondogatja s arcába lassan visszatér a mosoly, mely épügy elbűvöl mindenkit, mint hajdan, mikor Madame de Beauharnaisnak hívták.

Akár a Victoire-utcába, a malmaitosi kastélyba is tódulnak a látogatók. Az udvar legszebb asszonyai, legszellemesebb férfiai, az ország leghíresebb művészei veszik körül Josephinet és Hortenset, aki gyakran látogat Párizsba.

Az új császárné elindult hazájából. Franciaország felé tart. Napoleon Hortensé-zal beszél a fogadtatás, az új udvartartás részleteit. Egy este áttér az esküvő részleteire is.

— Hogyan, Sire, azt kívánja, hogy Eugène meg én résztvegyünk az esküvőn?! — kérdi Hortense ijedten, mert erre nem számított. Azt remélte, távol maradhatnak e kínos napon. Minél közelebb hozza hűntője Mária Lujzát, annál izgatottabb a császár.

— Hogy áll nekem ez az uniformis? — kérdi egyre-másra s Hortense csodálkozva hallja,

hogy mostohaapja, ki az egyszerűség mintaképe, tucatszámra készítetté az új egyenruhákat.

Egy napon azzal lepi meg mostohalányát, hogy táncolni tanulna.

— Taníts meg keringőzni — kéri le s Hortense szívesen vállalkozik e feladatra. De hamarosan kiderül, hogy a császárnak semmi tehetsége a tánchoz. Maga is érzi ezt.

— Hagyjuk, lányom — mondja második táncleckéjét félbeszakítva, — látom már, hogy táncokkal nem tudom meghódítani feleséget.

Esküvőjére valamennyi rokonát, szövetségését, vazallusát meghívja a császár. s bár igen feszült viszonyban él Hollandia királyával, őt is meghívja.

Hortenset kínos izgalommal tölti el a viszontlátás gondolata. Megkönnyebbülten lélegzik fel, mikor hallja, hogy Louis anyjánál száll meg s odahívhatja gyermekeit is. A fiatalabbikat, a két éves Louis Napoleont most látja először.

Hortense-zal a compiegnei kastélyban találkozik. Idevájra új feleségét a császár s bár hártáralanul izgatott, nem felejtett el öccsének és mostohalányának egymással nyíló szobákat adni. De az ajtók zárva maradnak, a házaspár nem nyújtja kezét békülésre.

Másnap megerékük Mária Lujza... Teltidomú, pirosarcú, piszeségében megtestesült ellentéte a kaméliaszépességű, karsu Josephinenek. Nincs benne se baj, se elegancia, sőt még kedvesnek se mondható. Egyetlen barátságos szót sem szól senkinek, csak Hortenset tünteti ki mosolyával.

Josephine palástjának uszalyát csak hercegnők — még pedig frissensült hercegnők — hordozták a koronázási ceremónián, Mária Lujzát három királyné tartja. Hortense hollandi királyné, Caroline napolyi királyné és a császár bátyjának felesége: Julie szász királyné.

A nép sajnálkozva figyeli Hortenset. E házasságban ő veszt legtöbbet. Fiai számára elvész Franciaország trónja. Nem csoda, hogy sápadt, szomorú szegény! Hortense észreveszi a résztvevő tekinteteket.

— Vajjon elhinnék-e az emberek, hogy csakis anyám miatt fáj a szívem? Fiaim vesztése ezembe sem jutna, ha a részvételtjes pillantások nem figyelmzettetnének rá, — mondja Eugéne feleségének.

Szép, szelíd sógornőjét most látja először Hortense. Louis nem engedte el annakidején esküvőjére. Levélben ismerkedett hát össze sógornőjével. Levélben barátkozott meg vele s az írásban kötött barátság most elmélyül.

Augusta bajor királylány élagadóan bájos teremtés. Ő és Eugéne egyetlen fénypontjai a keserves napoknak, melyeket folytonos meghívásaikkal tesznek még keserűbbé a Bonaparte-család tagjai. Intim chédek, vacsorákat rendeznek Hortense tisztelőire. Valamennyin jelen van Louis, aki gondterheltebb, boldogtalanabb, hallgatagabb, mint valaha. Gondolatai szerencsétlen országában időznek. Attól tart, hogy — távolléttel kihasználva, — bátyja megszállja Hollandiát.

Alig várja, hogy az ünnepségek befejeződjenek s indulhasson hazafelé. Napoleon érzi ezt s „diszorséggel“ véteti körül anyjuk palotáját.

— Diszorség, — mondja keserűen Louis. — Rendőrség ez, anyám, nem más! — Dehogy rendőrség fiam, dehogy! — nyugtatja Leticia, akinek kimondhatatlanul fáj, hogy szerencsétlen fia nemcsak feleségével van rossz viszonyban, hanem bátyjával is. Ez nem maradhat így! Hortense-zal ki kell békülnie. Egy este meghívja a királynét s vacsora után magára hagyja férjével.

— Tudod talán — szól Louis, — hogy bátyámat levélben kértem: egyezzen bele válásunkba. Házasságunk boldogtalan. Nem illünk egymáshoz. Minek éljünk együtt?

Hortense visszafojtott lélegzettel hallgatja. Sejtelle sem volt arról, hogy Louis válást kért.

— Mit felelt a császár? — kérdi remegő feszültségben.

— Elutasított — feleli Louis. — Vissza kell hát térned Hollandiába.

Hortense arcából eltávozik a szín. Halálsápadtan támaszkodik meg székében... Most menjen el, most, mikor betegem érkezett haza Poroszországból Flahaut?

— Nem megyek — feleli. — Nem térek vissza hozzád! — és nem mozdul ki többé Cerutti-utcai házából. Vagyis dehogy nem! Süri fátylak alatt távozik Adèle-lal minden este. Flahaut édesanyjához siet. Ott fekszik Charles súlyos betegem.

Egy este, mikor indulni akar éppen, magas vendéget jelentenek. A császárt, aki a szobába lépve gyengédien üdvözlő mostohalányát, majd behívhatja fiait, ölébe ülteti őket, eljártzik velük.

Végül, mikor a gyerekek eltávoztak, így szól: — Férjed beleegyezésemet kérte válásotokhoz. Úgy-e belátod, hogy ily rövid idővel saját válásom után nem engedhetem ezt?... Talán később!... Addig is vissza kell térned Hollandiába, leányom.

— Ne kívánjon tőlem ilyen áldozatot, Sire! — könyörgő Hortense.

— Miért ne kívánjak olyasmit, amit magam is megtettem? — kérdi Napoleon ridegen. — Én is áldozatot hoztam...

Hortense lehajtja fejét. Mit feleljen? Mondja, hogy ami valaha tán áldozat volt, régen nem az? A vak is látja, hogy a császár fülig szerelmes fiatal feleségébe.

Mialatt Flahauthoz siet, vadabbnál vadabb tervekért forgat fejében Hortense. Elbukik, elcsúszik, csak hogy ne kelljen visszatérnie Hollandiába. De másnap megjelenik Eugéne s amit a császár nem tudott elérni parancsral, azt ő elérni néhány komoly testvéri szóval... — Vissza kell térned Louishoz — mondja. — Mi Beauharnais céltáblái vagyunk a rágalmaknak. Nem élhetsz tovább férjdetől távol... — Ha tudnád, milyen pokol az életem Louis mellett! — zokog Hortense.

— Tudom — feleli Eugéne és én lennék a legboldogtalanabb, ha azt kellene kérnem: maradj mellette életed végéig. De csak annyit kérek: tégy egy utolsó kísérletet. Hadd lássa a világ, hogy mindent megteszel, ami egy nőtlé, egy embertől telik — s másnap levelet írat alá sógorával.

E levélben Louis megígéri, hogy bármikor hazaengedi Hollandiából feleségét. Flahaut lázasan, betegem jelenik meg Hortensénél. Alig van jártányi ereje. Édesanyja karjára támaszkodik.

— Viszontlátjuk-e valaha? — kérdi Hortense s mialatt az öreg hölgy diszkrétan vonul a...

Egyedül

Jössz. Hallom. Osszekoccan a homok.

A homok zenél. A szívem zokog.

...Előttem állsz. Nyujtanád a kezéd.

Enyém forró. Nem nyujtom. Nem lehet.

Hajamat arcdhoz fűjja a szél.

Figyelek szemedre, hogy mit mesél.

Az én szememben bús szívem ragyog.

Lezárom. Ne tudd, hogy bánatos vagyok,

mert messze vagy tőlem, oly nagyon,

nagyon messze,

mint fény a borútól, hainaltól az este.

Istensegítis

NAVORA MÁRIA

szomszéd szobába, zokogva borul Flahaut karjába.

Másnap utrakél idősebbik fiával. A fiatalabbikat, aki satnya, betegeskedő gyerek, Josephine gondjaira bízta.

A kis Oui-Oui — akit nagyanyja azért becéz így, mert mindenre igent mond — jelentéktelen figurácska, Josephine-en kívül nem érdekel senkit.

Miért is érdekelne a franciákat, mikor a Tuillériákban aranybölcső ring végre? Benne gyűgög a császár újszülött fia... II. Napoleon, a jövődoheli uralkodó.

Az ország színe-java a böleső körül hajbókol. De mit szólnának a hízelgők, ha valaki azt mondaná nekik: rossz helyen hajbókolnak, mert nem ez a kislíú, nem Napoleon fia kerül a trónra, hanem az a másik, aki magányosan játszik az elhagyott császárné elhagyott kertjében?

8. fejezet.

Hági palotájában úgy nehezdedtek Louis királyné sötét emlékei, mint magányos hegy-csúcsra az őszi ködök. Átköltözött hát Amsterdamba s a komoly városházát választotta lakhelyül.

Hortense számára a városháza legelhagyottabb szárnyában rendezett be lakosztályt s fogadószobául azt a termet alakította, mely a legfelsőbb ítélőszék tanácssterme volt valaha. Régi rendeltetéséhez méltón fehér és fekete halálfejek ékesítették a terem parkányát. Szobrászati remekművek, melyeket bűn lett volna eltávolítani. Helyükön maradtak hát s megmaradt a felettük vonuló sötét galéria, melyre sohase mert felélni Hortense. Úgy tűnt neki, a haláláraitélek sóhajai suhognak felé onnan.

— Ha kivilágítom, nem lesz tán ilyen félelmetes ez a terem — gondolja Hortense, de hiába gyujt ötven szál gyertyát, száz gyertyát, szalonya félhomályban marad s a gyertyák kiseréttiesen lobognak a léghuzathban, mely a nemesszaló, de rosszszelűkűdő ablakok közt jár szüntelenül.

Amsterdamot, Észak Velencéjét, lagúnák szelik át utéak helyett. Hortense ablakai alatt is zöldvízű laguna hallgat, rosszszagú, gomolygó ködökkel küldözgetve a királynőhoz. E ködökön ritkán tör át a nap. Ha mégis áttör, a szomszédos régi templom parkányának görkös remalakjai néznek be az ablakokon meredt köszemekkel.

Hortense, aki a Cerutti-utca napfényéhez szokott, Saint-Leu és Malmaison zöldjéhez, dideregve bukik a kandalló mellé.

— Nem baj — biztatja magát —, nem baj. Majd kárpótol a város szépsége.

De Amsterdam, — melynek zegzugos utcái, festői lagunái, érdekes házai, oly sok művészt ihletnek meg, — halálos sötétben nehezedik Hortensera.

— Hágánál is rosszabb ez. — gondolja két-séghecsenten. — Ott legalább mellettem volt Adèle...

Itt nincs mellette senki. Louis, az elmúlt években elszokott a családi életől. Néhány úrral kirtványzik esténként lakosztályában, vagy néhány hölgygel zenél. Sohase jut eszébe, hogy feleségét is meghívja.

Hortense, aki Louis termei mellett elhaladva egy este nevetés hall, hivatalnól belép s csodálkozva látja, hogy a királylány fogócskázik három hölgygel. Mikor észreveszik, elnémul nevetésük s a királylány barátságatlan, hogy Hortense többé nem lép lakosztályába. Ha az étkezéseknél mégis találkoznak, csupa bosszúság, csupa rosszkedv a királylány haragja bármely percben kész kiborítani.

Nem csoda! Helyzete súlyosabb, mint valaha. A malomkő szerepét játssza zsrnokai bátyja és szerencsétlen országa között.

(Folyt. köv.)

Családi Kör

A KORMÁZATI UR ÖFOMÉLTÓSÁGA A M. kir. miniszterelnök előterjesztésére dr. Dulin Elek min. tan. címmel és jelleggel felruházott min. osztálytanácsost miniszteri tanácsosá nevezte ki. Dulin Elek két évtizede fejt ki érdemleges munkát a miniszterelnökség sajtóosztályán és jelenleg az osztály vezetőjének helyettese. A magyar sajtóügy legalaposabb ismerője, akinek sajtóügyi könyvei hézagpótlóak és nélkülözhetetlenek. Megérdemelt előléptéssel alkalmából a magyar sajtó valamennyi munkása őszinte szerencsekívánatait küldi.

BESZÁMOLÓ. — Az Orsz. Széchenyi Könyvtár igazgatósága magyar címerkiállítást rendezett Ferenczyé Haranghy Erzsébet, az Orsz. Levéltár megbízott címerfestője címerfestményeiből. A kiállításon vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország főmlőtlőség Kormányzója, nagykálló Kálai Szingy-Merse és más magyar közéleti előkelőségek, írók, művészek, hadvezérek, államférfiak címerei és magyar heraldikai különlegességek kerültek bemutatásra. — Dr. Matuz Györgyöt a m. kir. igazságügy-miniszter a nagykőrösi k. jbiróság aljegyzőjévé nevezte ki.

HÍMEN-HÍREK. Keökezi és nagymezei Csernyus Izabellát az újfelhérti templomban oltárhoz vezette varsányi és simonyi Simonyi István. — Dániel Ilonkát eljegyezte Gárdosi József, Csáky-liget. — Fejes Ilona okl. tanítónő és Kövály László ref. lelkész a Rákospalota-óvárosi ref. templomban örök hűséget esküdött. — Gerő Gerdát eljegyezte Dövényi Miklós, Újpest—Rákospalota. — Hegyháti Gizella és Percnacy Ödön örök hűséget esküdött a környei rk. plébánia-templomban. — Cseke Margit és Oszetzky Miklós, Magyaróvár, házasságot kötött. — Vágóölgyi Mária rk. tanítónő és Czeglédy Lajos rk. tanító, Sárospatakon örök hűséget esküdött. — Wünsch Klótidé és dr. Fejes József örök hűséget esküdött Budapestben. — Györe Rózi és Vanka Imre m. kir. honv. rep. őrmester a szekesfehértári Prohászka-émléktemplomban házasságot kötött.

UJ KISMAGYAROK. — Nagy Ferenc sz. őrmester és neje Pásti Marcinak, Szabadbattyán, Eva Katalin leányuk született. — Szilágyi Gábor és neje Kemény Sárának, Kispeszt, Erzsébet kislányuk született. — Molnár Lajosné, Nagyörös, leányának: dr. Matuz Györgyné Molnár Gizellának György István kislánya született. — Dr. Molnár János és neje Palágyi Irénnek, Békéscsaba, Átilla kislányuk mellé Emese kislányuk született. Keresztülkötők: Vasváry Béláné gyógyszerész özvegye és Valent Lajos főmérnök. — Fehér István és feleségének, Somogyzil, Mária Éva gyermekük született.

A SZARAZ arcból négyen fontos a megfélemlő páder. A Hormotich-páder kifejezetten a száraz bőr számára készült és a legszárabb bőrnél is egész nap az a gyönyörű kikészített adja, amelyet oly gyakran irigye-lünk jólápoltt hölgyeken.

NYARALÁSI HÍREK. — Kedves előfizetőink közül Heinrich Zoltánné (Budapest) Balatonlén, Hermann Ferencné (Budapest) Balatonszemes, öz. Hesz Ferencné (Budapest) Hévíz, öz. Horváthy Gyuláné (Budapest) Balatonalmádi, Horváth Istvánné (Budapest) Görömböly-Tapolcán, Horváth Pálné (Budapest)

Sopronban, Imreh Sándorné (Debrecen) Sepsiszentgyörgyön, Ittész Zsigmondné (Győr) Balatonbogláron, Jaisovczy Andorné (Budapest) Balatonberényben, Jobbágy Istvánné (Budapest) Mátyásföldön, dr. Kőrösi Mihályné (Budapest) Farnoson, Kanyó Béláné (Szabadka) Palicson, Kerégyártó Árpádné (Hajdusoboszlón, Kommer Gézáné (Budapest) Balatonalmádi, dr. Kontz Endréné (Budapest) Paradárföldön, Kovács Józsefné (Budapest) Tinnyén, öz. Köszeghy Béláné (Budapest) Hévízfürdőn, Köszegi Pálné (Budapest) Alsódabasdon, dr. Krátky Istvánné (Nagykanizsa) Balatonberényben, dr. Kun Károlyné (Csepel) Balatonalmádi, Ladányi Margit (Budapest) Balatonvilágoson, Lánicz Istvánné (Sopron) Fajkúrtón, Látny Mihályné (Budapest) Siófokon, László Lenke (Pákozdi) Görömböly-Tapolcán, Latky Mária (Ráckeve) Révfülöpn, öz. Leitnerné (Szigetszentpál) Hévízfürdőn, Lengyel Károlyné (Budapest) Pusztacségesen, dr. Lengyel Zoltán (Debrecen) Kuszentmaritonon, Liszka Györgyné (Budapest) Nyiregyháza, Magyar Lajosné (Budapest) Baraszkán, dr. Maresek Jánosné (Budapest) Sopronban, Marschal Agostonné (Budapest) Balatonalmádi, Mátyás Béláné (Budapest) Ábrahámhegyen, Mendöl Margit (Budapest) Gyenesdiáson, Miklós Edéné (Mosonmagyaróvár) Budapestben, Nagy Istvánné (Budapest) Monoron, dr. Nagy Istvánné (Budapest) Dunaharaszti, Neményi Lajosné (Budapest) Siófokon, Nesselfeld Gézáné (Budapest) Balatonalmádi, Országh Andorné (Győr) Hajdusoboszlón, Selye Istvánné (Budapest) Szécsényen, Siedl Istvánné (Budapest) Agárdon, Somorjai Józsefné (Budapest) Sopronban, dr. Szabó Istvánné (Budapest) Toronyban, Ambrózy Károlyné (Budapest) Balatonszöldön, Balog Ferencné (Budapest) Hévízfürdőn, Bánkúti Ferencné (Szabadka) Alsógödön, Baresay Károlyné (Győr) Balatonszepeden, Barna Dezőné (Budapest) Dombóváron, Bartha Andrásné (Debrecen) Tiszason, Belyás Jánosné (Szigetvári) Hajdusoboszlón, Békési Borán Kálmánné (Kálca) Budapestben, Bóth Franciska (Sopron) Balatonalmádi, Börzse Józsefné (Rákoscsaba) Hajdusoboszlón, v. Buzás Istvánné (Apátfalva) Tomorékeny, öz. Czeglédi Ferencné (Tóthmeyer) Ráckeresztúron, öz. Csathó Andrásné (Budapest) Balatonalmádi, Csernek Pálné (Budapest) Balatonújhegyen, Devecz Mihályné (Budapest) Gírtán, dr. Dörflinger Jánosné (Sáktótok) Balatonszemesen, Dréglly Endréné (Budapest) Balatonszabadban, Elek Mihályné (Csepel) Perkáttán, ifj. Erdélyi Imréné (Budapest) Ungváron, Fabriczy Gyuláné (Nagyvárad) Hatvanban, Fáy Lajosné (Pécs) Fonyódon, Falussy Gusztávné (Mezőtúr) Révfülöpn, öz. dr. Filip Sándorné (Kölcsvár) Csíkszeredán, Galysy Margit (Ábránfalva) Debrecenben, Gáspár Istvánné (Kiskunfélegyháza) Szegezen, Görög Sándorné (Szombathely) Balatonfenyvesen, Graf Adolfiné (Ajka) Balatonkarattyan, Grofics Gusztávné (Budapest) Gárdonyon, Gröszinger Mária (Budapest) Neszményen, Gyimesy Zoltánné (Vécsés) Hévízszendrőn, dr. Hallenberger Mihályné (Bpest) Keszthelyen, Hoffmann Sándorné Hajdusoboszlón, Gylláthezen, dr. Hollóssy Andorné (Kőszeg) Jobbágyon, Horváth Józsefné (Bpest) II. Szoboszlón, Hommer Lászlóné (Nyiregyháza) Jászapáton, Horváth Elvira (Rábacsanak) Sopronban, Hunyadi Buzás Elekné (Bpest) Tiszavárkonyon, Ilkey Viktorné (Budapest) Pécsen, dr. Jankovits Miklósné (Budapest) Felcsótáron, Kardos Jánosné (Pestszentkereszt) Balatonalmádi, Kemény Jolán (Kölcsvár) Kőszegen, Kertész Józsefné (Hajdusoboszlón) Pécinben, Keresztési Józsefné (Marosvásárhely) Berezalteken, Kertész Özömmé (Mád) Szászfán, Kiss Andorné (Kecskemét) Kalocsán, dr. Kobor Imréné (Budapest) Balatonszabadban, Koltay Kornélia (Budapest) Kőszegen, Kornhauser Antalné (Pécs) Sellyén, öz. Kovács Antalné (Jászberény) Pécsbányatelepen, Kovács Reszóné (Balassagyarmat) Hévízben, Lehel Margit (Budapest) Erlén, Magyar Antalné (Pécs) Balatonalmádi, Erőss Erzsébet (Tiszaújváradon, Márton Imréné (Budapest) Úzsonkfürdőn, Neményi Lajosné (Budapest) Siófokon, Oláh Mihályné (Rákospalota) Csepregen, Otómosy Ida (Sárisáp) Balatonalmádi, Papp Kálmánné (Pestszentkereszt) Badacsonylomajon, Perényi Jenőné (Kölcsvár) Gyilkostón, dr. v. Petényi Lászlóné (Békes-és-Ménfőcsanak) Jénőn, Pámpa Ferencné (Budapest) Alonban, Spárich Györgyné (Budapest) Balatonalmádi, Schmidt Józsefné (Budapest) Kismaroson, Szabó Lajosné (Rákoscsaba) Nagysajón, Szabó Piroška (Marosvásárhely) Kölcsváron, Szaplanczy Györgyné (Debrecen) Szolvány, Székely Sámuelné (Komárom) Hajdusoboszlón, Szepp Agneregné (Budapest) Balatonfenyvesen, Szepesi Ilonka (Pomáz) Budapestben, Szendrői Árpádné (Budapest) Balatonvilágoson, Tarnavölgyi Jakabné (Miskolc) Kompolton, Thuróczy Gyuláné (Kispeszt) Kőcsen, Unger Jenőné (Szekesfehértár) Hajdusoboszlón, öz. Unger Pálné (Baja) Dunabogdányon, Vargha Miklós (Budapest) Filopuzsállason, Végh I. Gusztávné (Budapest) Vácón, Verőczy Albiné (Budapest) Eszterháson, Verőczy Árpádné (Pestszentkereszt) Balatonfenyvesen, Wendler Mária (Hegyeshalom) Pusztasomorján, Wiesner Károlyné (Budapest) Balatonszemplakon, Zeke Gyuláné (Győr) Aszófón, Zsámok Mária (Balassagyarmat) Balatonszabadban élvezi a nyaralás örömeit. — Kedves előfizetőink közül Balaton Jánosné özönő Kalocsárd, öz. Leitnerné pedig Hévízfürdőről kerestél fel üdvözli sorával.

KERTKULTURA

Iria SZILAGYI JÓZSEF
Budapest székesfővárosi kertészeti igazgatója

A gyümölcsritkítással nem csupán csak az a célunk, hogy a fa termőerejét kiemeljük, hanem az is, hogy szebb, nagyobb gyümölcsöt nyerjünk. Almástermésűeknél (alma-körte) kis dió-nagyságú korukban, csont-héjasoknál pedig (őszibarack-kajszi) a csont-héj kifejlődése előtt kell a ritkítást elvégezni. Előbbieknél egy csomóban csak egy gyümölcsöt hagyjunk és tartuk szabállyan azt, hogy az egyes gyümölcsök között legalább 10 cm távolság legyen. Gyümölcsritkítást csak akkor végezzünk, ha a gyümölcsöknek oly bőséges, hogy annak kifejlődése előreláthatóan meghaladná a fa termőerejét.

Az öreg Pelargonium-tövek kitütelésekor vágjuk vissza a szárat erősségük szerint 10—15—20 cm hosszúságonkra, az sem baj, ha levél nem marad rajtuk, mert rövidesen előtörnek az új hajtások, melyeken ismét szép, nagy virágok nyílnak. Ezt a visszavágást minden évben végezzük el, ha csak nem akarjuk, hogy a muskátli felnyúlva, kapaszkodva satnya, hitvány virágokat fejlessen. Ősszel, felszedéskor ne vágjuk vissza, mert a seb télen könnyen rothadásnak indul. A visszavágás ideje tavasszal van, de ha akkor elmulasztottuk volna, minden baj nélkül nyáron is visszavághatjuk a növényeket. Jól tesszük, ha talajt ebben az esetben érett, apró marhatrággyával vékonyan beárnyékoljuk, hogy a visszavágott öreg növények erőre kapjanak s még nyár folyamán szép, új hajtásokat hozhassanak. Legjobb minden évben dugványról szaporítani, feljuttatni.

KERTÉSZETI ÜZENETEK

Dughagyma. Az idén tapasztaltuk, hogy milyen nehezen lehet a tavaszi dughagyma-szükségletünket kielégíteni, ezért nagyon jól tesszük, ha módunkban van, magunk gondoskodunk magvetéssel előállítani a jövő évre szükséges dughagymát.

Június végén a letermő borsó-, labodagyagokat felassuk, trágyázás nélkül új elgerblyézzük, ha magot egyenletesen, sűrűn szórva elvetjük. Utána rosváló földet szórunk rá vékonyan, csak kb. egy ujnyi rétegen. Kikelésig dillandón nedvesen tartjuk és ha már szépen fejlődnek, a vizet megvonjuk, mert nem az a célunk, hogy nagyon nőjenek, ellenkezőleg, az a jó, ha apró töltöttnagyságú dughagymát nyerünk. Nyár végén, amikor már behűződött, felszedjük és osztályozzuk, a nagyobbánál nagyobbakat ősszel, októberben elültetjük szengehagymának, a megmaradt apró dughagymát pedig ritkásbűszű székben, padlason fagymentesen telettjük.

„Kapalás és töltötetés“. A kapalás által felzárjuk az öntözés, vagy nagyobb esőzés miatt megföldmódított talajt, megfontjuk a talaj hajszálcsővecskét, hogy ezáltal a nedvesség gyors elpárolgatástól megakadályozzuk. A töltötetés előnyös különösen azoknál a magásra fejlődő növényeknél, amelyeket a szél termetük miatt könnyen kicsavarhat a helükűről, vagy pl. azoknál (paradicsom, kukorica, burgonya), amelyek így gazdagabb gyökérzetet fejlesztenek. — A spargüt halványtás miatt kell feltölteni, ezletes torna is csak feltöltötés, illetve bakhás nevelés mellett terem. A tököt, ugorokt, különösen szelnek nagyon kitett helyen, azért töltötjük, hogy a földet takart helyeken a talajba gyökérzet fejlessen. Fásodás ellen szokták forró nyáron a kifejldött kalarabét is feltölteni. A feltöltötéses kapátást legjobb mindig eső, vagy bőséges öntözés után végezni.

Cukornélküli befőzés

Ringló befőtt. A félig érett nemesfajú ringlókat megmossuk, száraiból keveset levágunk, egy tüvel megszurkáljuk. Gyenge ecetes vizet forralunk, késhegynyi szódabikarbónát teszünk bele, hogy a gyümölcs zöld színe megmaradjon. A forrásban levő vízbe dobjuk a ringlókat, de csak annyi időre, hogy a gyümölcs átforrósodjon. Utána rögtön hideg vízbe dobjuk a gyümölcsöt, onnan kiszedve, lecsurgatjuk és berakjuk a tiszta kimosott üvegekbe. Tiszta hideg vízzel feltöltjük az üvegeket, tetejére kevés szalicilt szórunk és légmentesen leköttözzük. Az üveg gőzölője szerint számítva, 16—18 percig gőzöljük.

Kürtebefőtt. A kemény érellen körtéket megtisztítjuk, majd egészen vékony szeletekbe vágjuk el. Forralunk erősen citromozott vizet és a körtészeleteket lebedobva kiféhrítjük (1—2 perc elegendő). Ezután hideg vízben lehűtjük a gyümölcsöt, majd onnan kiszedve, lecsurgatjuk. Szorosan berakjuk a tiszta üvegekbe, kezünkkel lefogva a felső szeleteket, felfordítjuk az üveget, hogy az aljára gyülemlen víz lecspegjen. Légmentesen leköttözzük anélkül, hogy vizet öntöttünk volna rá. 20 percig gőzöljük és egy hét múlva megismételjük 10 percig a kigőzölést.

HÖLGYEIM!

egyszerre 130 kötőtű

MUNKÁJÁT VEGZI EL

„RAPID” SUPER kézi kötőkészülék

A XX. század szenzációja! Munkája kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt köthet pullovert, blúzát, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára 62,10 P. „RAPID” (98 tűvel) Ára P 46,50, Kérje 13. ismertetőt. Áruforgalmi Kft. Budapest, IV., Sütő-u. 2. felelelet 3. TELEFON: 188—365.

Hámozott szilvabefőtt. A válogatott, nagysemmű magvaváló szilvákat a száraitól megtisztítva forrásban levő vízbe dobjuk. Egy-két perc után leszűrjük a forróvizet, a szilvákat hideg vízbe dobjuk és lehűzzük a héját. Hámozás után gyengén meszes vízbe áztatjuk, utána ismét hideg vízbe tesszük és szűrt lecsurgatjuk. Tiszta üvegekbe rakjuk, feltöltjük hideg vízzel, tetejére szalicilt szórunk és légmentesen leköttözzük. A forrástól számított 15 percig gőzöljük.

Szilva-íz. A jó érett szilvákat megmossuk és forrásban levő vízben egy-két percig főzzük. Kiszedve a forró vízből, hideg vízbe dobjuk, hogy lehűljön, majd lehűzzük a gyümölcs héját. Kimagozzuk és zománczott vagy cseréplában, folytonos keveréssel egész sűrűre befőzzük. Melegített üvegekbe töltjük és légmentesen leköttözzük, 60 percig gőzöljük.

Bírsalmakvár. Az érett, egészséges bírsalmákat megtisztítjuk és citromos vízben puhára főzzük. A puha gyümölcsöt szitán átörítjük, majd cseréplába téve, sűrűre befőzzük, kevés szalicilt hozzáadásával. A sűrűre főtt lekvárt üvegekbe rakjuk, légmentesen leköttözzük és gőzben 40 percig kipároljuk. Fogyasztáskor kevés cukor hozzáadásával állfözzük.

Almapüré. A jóízű egészséges almákat megtisztítjuk, magházukat kivágjuk és üvegveszélőn, vagy citromozott reszelőn lereszeljük. Egy tiszta zománczott lábasba tesszük és a gyümölcs mennyiségéhez számítva, egy-két deci citromosvizet öntünk alá, nehogy odaégjen. Amikor az alma már teljesen széjjelfőtt és a levét is elfőtte, üvegekbe rakjuk, tetejére szalicilt szórunk, légmentesen leköttözzük és 30—40 percig gőzben főzzük. Az üvegeket csak másnap vesszük ki a gőzölő edényből.

Szerkesztői üzenetek

Válaszútton. A maga kis életének súlyos problémája oly jelenség, amely a mai idők eseményeivel szorosan összefügg. Természetes, hogy a viharzó történelmi események nemcsak a tényleges harcerekény végzik átalakító munkájukat, hanem az úgynevezett békés városok lakóinak szívében is. Nem csodáljuk, sőt egyenesen megértjük, ha az iránt az átvonuló katona iránt, akit a Maga levele oly tisztelettel és szeretettel ír le és akinek komoly kijelentései feljogosították, nem csupán megdobban a szíve, hanem — amint írja — azóta sem tudja elfelejteni. Őszinte elismerésünket érdemli az a becsülettel érzés, amelyet a távolság sem tud lecsillapítani. A probléma tulajdonképpen ott kezdődik, hogy a Maga életében egy másik valaki is jelentkezett, aki itthon van és aki szeretné a saját életét a Maga életével összekötni. A józan ész azt kívánja, hogy ezt a másik ajánlatot fogadjuk el, de — úgy vettük ki leveléből — érzelmei még mindig erősen kötik a távollevőhöz és a döntés mérlegelt annak javára billentik. Itt érkezünk el ahhoz a ponthoz, amikor azt kell felelnünk: ezt a kérdést csak sajátmagunk dönthetik el. Vannak az életben olyan adottságok, melyeket a legőszintébb levl sem tud főkéletesen elmondani és így a legnagyobb jóakarattal is hiábavaló, hogy helyes és megfelelő tanácsot szolgáljon. A Maga problémája is ilyen. Segítségül és útbaigazolásul csak annyit mondhatunk: vizsgálja meg tulajdon érzéseit. Ha úgy találja, hogy az elsövel kapcsolatos vonzalom olyan erős, akkor várjon türelemmel és hűségese. Amikor azonban ezt az érzését mérlegeli, egyidejűleg gondoljon arra is: mit jelent és mit jelenthet a Maga számára a másik férfi ajánlata, amelyet könnyelműen visszautasítania nem szabad. Ezt a kérdést Magának és Magában kell eldöntenie, mi csak elemezni próbáltuk az érzését és megmutatni, hogy milyenek látjuk mi. A józan betű talán hozzásegíti, hogy ebben a kérdésben helyesen tudjon dönteni.

A siker titka EGYÉNI SZÉPSÉGÁPOLÁS

FÖLDESNÉ „JUNÓ”

kozmetikai intézetében

IV. KÁROLY KIRÁLY-ÚT 24. SZÁM.
Vitaminos széptüszerek. Véleleges eztertelentés. Dúltalan tanácsadás. Levél útján is.

FIATALEMBER. Nem szabad annyira élükre állítani a dolgokat. Önben megvan a fiatalság dacos gögje, amely arra kényszeríti, hogy mindent, ami nincs összhangban a Maga érdekeivel, lebecsüljön és följényes kézmozdulattal elintézzén. Ne felejtse azonban, hogy az érett kornak külön értékei vannak, amiket valóban csak az évek mulásának, a tapasztalatoknak és családásoknak köszönhetünk. Ha Ön azt is hiszi Magáról, hogy döntése a lehető legjobb és legokosabb, engedje meg, hogy a másik oldal nyugodt és tapasztalt bölcsessége különömléményt mondjon és vitakozni próbáljon Magával. Ezt a nézet-

eltérést csak az érvek és az ellenérvek harcában lehet nyugvópontonra vinni. Ha azonban Ön mereven elzárkózik, hogy a másik oldal érveit meghallgassa és fontolóra vegye, úgy viselkedik, mint aki fejfel akar a falnak menni. A következményeit sejtheti és akkor ne csodálkozzék, ha elkésetlen be fogja vailani, hogy helytelenül és pedig sajátmagával szemben helytelenül cselekedett.

Zalai előfizető. A kért személyekkel kapcsolatban közelebbi cím megjelölése felesleges, mert a posta anélkül is kézbesíti. De ha mindenáron közelebbi címet is akar írni a levélre, az első esetben: Budapest, I. Vár, a második esetben, Budapest, V., gróf Klebelsberg Kunó-utca a pontos cím.

REMÉNYKEDŐ. Kéziratait elolvastuk és bór határozott tehetség jeleit ismertük fel bennük, ezeket — és éppen az Ön érdekében — még nem tartjuk közlére alkalmasnak. Ha valaki az irodalom poronlján jelentkezik, lehetőleg teljes, csillogó vértetében álljon ki. Tessék tovább olvasni, tanulni és dolgozni. Hiszük, hogy érdemes, mert már ezekben a szárnypróbálgatásokban is tehetség nyilatkozott meg.

Fehér holló. Nagyságos Asszonyom panaszos levelét végigolvastuk és őszinte együttérzésünket tolmácsoljuk. Azonban ki kell jelenítenünk, hogy a dolgok ilyenén alakulása egyáltalán nem meglepő, hanem a természet törvényei szerint való. Az anyai szív fia szeretetében nem tud és nem akar osztozni másvalakivel, még akkor sem, ha ez a másvalaki az illető boldogságát jelenti. Ilyenkor azonban az ész mérlegelő szavára is hallgatni kell és nem szabad mindent érzelmeink szemüvegén elbírálni. Nagyságos Asszonyom anyai szíve meg fogja érteni, hogy fiának házassága új helyzetet állította és az új helyzet megköveteli, hogy revidálja érzelmeit. Ez a revidálás nem annyit jelent, hogy Önnek most már nem kell úgy szeretnie a fiát, mint ahogy előbb szerette, de be kell látnia, hogy az élet folyama tovább hőképölyg a maga medrében és vagy megérti Ön a fiatalág szenvedélyes hullámverését, vagy pedig vissza fog maradni a parton, egyedül, magára hagyatva. Lássá be, Nagyságos Asszonyom, hogy az Ön szeretele a fia iránt és a hűségese hitves szeretele férje iránt, amely viszont-szeretést követel, nem ellentétes érzések, de még csak nem is eszökkenhetik egymást. Mindkét érzés meg kell maradjon a maga teljességében, mert az anyai szeretet akkor mutatkozik meg legszillogóbb és legtisztább sugárzásában, amikor bizonyos mértékig le is tud mondani. Ha fáj is ez a mondat: az Ön boldogsága és szeretele. Nagyságos Asszonyom, a múlté és jelené, a fiatalok érzelme pedig a jelen és a jövendő boldogságát fogja jelenteni. Önnek ezt meg kell értenie és anyai szeretelevéllel azon kell munkálkodnia, hogy a fiatalok szeretele és boldogsága minél tökéletesebb legyen. Semmi szükségét nem látjuk annak, hogy külön költözzenek, csak azt kérjük, Nagyságos Asszonyom: értsen meg, hogy a fia szívében a hitvesi szeretet oltrárköve mellett szépen elfér és éltető tüzzel lángol az anyai iránti szeretet is, amit Önnek hasonló őszinte érzéssel kell viszonznia.

Mössmer

BUDAPEST, IV., VÁCI-U. 1.

blúz,
fehérnemű,
pongyola

G. L. MONOR. 1. A kérdéses címmel nem szolgálhatunk. — 2. Feltétlenül Önök van igazs. Annak a szónak tökéletes helyesírása: „talpalatnyi”, mert nem a „talp” és „alatt” szavak összekapcsolása, hanem a „talpalat” (másként: talpalás) és a „nyi” (más össze-tételben: öklömmnyi, lábfejnyi stb.) össze-tétele.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utano-zák. Úgyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alaku bevágás-nak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

Napozunk óvatosan! Gondoljunk arra, hogy a napfény erősen kiszáritja az arcot. A Hormocith B. krém nemcsak pótolja a bőr szükséges tápanyagait, hanem bő olajtartalmával a gyors és egyenletes leburnulást is biztosítja. Száraz arcbőrűeknek napozásnál nélkülözhetetlen.

FEKETESZÁRÚ CSERESZNYE. Beküldött kéziratait határozott tehetésére vallanuk, de még itt-ott dagályosak, keresettek és túl színesek a mondatai, amelyek az egész vers összhangját megzavarják. Mindenesetre törekedjen egyszerűsége és világosságra, ami nem jelenti, hogy a költői hasonlatokat ne alkalmazzon műveiben. Ha úgy érzi, hogy a most közzétett követelményeknek betartásával készített néhány sikerültebb újabb alkotást, küldje be hozzánk és mi ösztönre bírálatot mondunk rólok. Amennyiben pedig megfelnnek, le is közöljük őket.

„VÁDIRAT A FELÜLETES FÉRJEK ELLEN” alatti vitáirásokban az ellenkező álláspont-nak is köteleességünk helyet adni:

„Vádirat a felületes férjek ellen” cím alatti vitákat, miután feleségem felhívta rá a figyelmet, én is elolvastam. 30 éves, fiatal ház-asember vagyok és így azt vélem, hogy ehhez a problémához néhány sorban én is hozzá-szólhatok, miután ezideig jobbára csak vá-dakat olvastam s alig védelmet a férjek el-len. Talán lesznek, akik ezeket a sorokat egy cínkus, udvariatlan férfi sorainak tudják be, bár remélem, lesznek olyanok is, akik igazat adnak nekem.

Amikor az első fenti cím alatti levelet el-olvastam, inkább csodálkoztam a sorok olva-sásakor és sajnáltam, nagyon sajnáltam a sorok íróját. Ne vegye rossz néven, Nagyságos Asszonyom, hogy nem a mártírasszonyt saj-nálom Önben. A magam és feleségem részé-ről elítéljük Önt, mert nem tudjuk elkép-zelni, hogy egy feleség ilyen súlyos jelzőkkel ültesse férjét. Nagyságos Asszonyom talán erre azt mondja, hogy elhagyatott, küzdő, elhagyatott, asszonytársai nevében emelte fel vándó szavát. Ne vegye rossz néven, ha azt kérdezem Öntől, hogy tudja-e ezeket i. t. férje ura is? Nagyságos Asszonyom engedje meg, hogy felhívjam szíves figyelmét a kö-vetkezőkre:

Mi, férfiak, legtöbbször azt tapasztaljuk, hogy a háziasszonyfeleségek nagy százaléka elhanyagoltnak, mártírnak érzi magát, mert férje a napi munka után nem közeledik fe-léje kellő imádatlalt, nem lesi gondolatait és néha nem hallja meg újságolvasás közben a mártírasszony kérdéseit. Reggel, amikor el-megy a hivatalába, nem könnyes a szeme. Ugye, igazam van, Nagyságos Asszonyom? Önnek is ezek hiányoznak, vagy talán gon-djárt, amit férje szerény fizetése idéz elő, — nem kap elég megértést? Megvádolja férjét,

ARWA Tailor made

a feszesen simuló, finom vonalú harisnyá — ha nem is kapható korlátlan mennyiségben — minőségében változatlanul utólríhetetlen. kéri kereskedőjétől

nem válaszol, ne gondoljon a legrosszabbra, legyen hozzá kedves, mert a férfit nem minden problémáját osztja meg a feleségével — egyszerű oknál fogva: meg akarja kímélni őt. Nagyon örülnék, ha revidálná eddigi álláspontját. „Egy józan férfi”

Mélyen Tisztelt Főszerkesztő Úr! Közé két éve vagyunk előzetű a Magyar Nők Lapjának. Mindig szeretettel várjuk érkezését és az utolsó betűig figyelemmel olvassuk el. A „Szerkesztői üzenetek”-be már régóta figyelemmel kísérem a „Vádirat a felületes férjek ellen” című hozzászólásokat. Engedje meg Mélyen Tisztelt Főszerkesztő Úr, hogy szerény véleményemet én is megírhasssam:

Katoná menyasszony vagyok és dolgozó nő és határozottan tiltakozom azon állítások ellen, hogy mi csak kiszagostjuk, kipiperézzük megunkat és nős embereket hálózunk be. Próbáljon csak visszagondolni a sok kiserő asszony, hogy mikor még nem férj és feleség voltak, hanem csak menyasszony és vőle-gény, milyen izgatottan várta a vőlegényét, hogy kicsinosítsa magát, megfésülködött és szaladt a tükörhöz, ha a vőlegénye léptét hallotta az előszobában. És most mi a hely-zet? Hát bizony a ponygola nem éppen ki-jogátalan tiszta, a haj kicsit köcos. Hát Istenkém, így is szeret engem a férjem. Vaj-on a férjek miért néznek más asszony után? Bizonyára azért, mert azok csinosabbak és ápoltabbak, mint a feleségük. Pedig annak

VITACIT rögtön segít!

Mítesszeres, tágporúsú, pattanásra hajlamos arcnak áldás a VITACIT arcpakolás, készlet P. 6.72. Száraz, érzékeny, húzóód, időelőtt ráncosodó arcnak áldás a VITACIT bőrtápláló-krém, tégely P. 6.65. Szaküzletekben is kapható. Postán «Arcpólosási Tanácsadó»-val küldi: **LORÁND KÖZMETIKA, Mussolini-tér 3. A név garancia!**

A dírtérzés póltérre az arcbőrben bealótólíttik

B. M., KALOCSA. A mai időkben sem az el-nyegzés, sem az esküvő nem lehet olyan ün-nepélyes, mint amilyen valamikor volt. Ennek az okát, azt hisszük, nem kell most külön felsorolnunk. Mindez azonban nem jelenti, hogy ez az ünnepélyesség, amely mégis csak elválaszthatatlan mindkét szertartástól, ne legyen meg az Önök szívében. Nem az a fontos, hogy külsőségekben mutatkozzék meg (ünnepélyes ruhák, díszpacsora, stb.), hanem az, hogy Önök ketten annál bensőségesebben érezzék át a szertartások ünnepélyességét és soha el ne felejtsek azt az órát, amikor élet-tüket egymáshoz kapcsolták.

„Nézzük, mit tud ez a kézi krémcsoda” — mondta egyik nagyon divatos színésznőnk és megpróbálta a Hormocith B.-t. Azóta egyik leglelkesebb propagálója ennek a speciális krémnek, amely vajúóságos áldás a száraz bőrnek.

ÁGYTOLL olcsón!

Tarka toll 70 fillér, jobb 1.60, szürke vegyes fosztolt 2.—, jobb 2.60, mégjóbb 3.—, finom szürke 3.60 P. Fehéres fosztolt Híbatolt 4.50, jobb fehér 5.50, még-jóbb 6.50, kimondott jómínőségű 7.50, pehelyest 9 P-től szállit 5 kilós papírzsákosomagolásban, bérmentve, utánvétel. — Tisztviselőknék 3 szaléklé kedvezmény. **VARGA ANTAL ÁGYTOLLVÁLLALATA, KISKUNFÉLEGYHÁZA, Szent János-tér 6. sz.**

hogy az irodában fontosabbnak tartja az Önnel szemben elmulasztott tapintatosságát a kirázsozott irodakiszasszonyokkal szemben alkalmazni. Nem tudom, idősébbe Ön ná-lam, ha igen, bocsissom meg, hogy bizonyos információval szolgálók. A magánvállalatok-nál, de az állami hivatalokban is az előre-jutás egyik alapfeltétele nem csupán a felké-szültség, hanem az is, hogy tudjuk magunkat a kollégákkal megkedveltetni. Azt pedig, hogy csak azért mellőzze egy férfi kolléga-nőjével szemben a megfelelő, udvarias mo-dort, mert felesége ezt kifogásolja, nem tar-tom helyesnek. A hivatal részünkre az a munkatérlet, ahol vagy előrejutunk, vagy elhagyatva egy helyben tipegünk-topogunk. Mindent el kell követnünk, hogy családunk-nak jobb napokat biztosíthassunk, még vál-lalni kell az ilyen járteértéseket is, amiket Önnél látunk. Nagyságos Asszonyom most azt gondolja, hogy „a kirázsozott” irodakis-asszonyok pártjára keltem. Nem, Asszonyom. Ha rajtam áltna, a nők nem ülnek az irodákban, hanem főzőkanállal cserélnék fel az írógépet. De, Istenem, én itt egy kis pont va-gyok csupán, ha pedig ezek a nők munkatársaink, akkor kijár nekik a nőt megillető tisztelet. Nagyságos Asszonyom ne kívánja, hogy férje, aki küzd az élet mezején, átéli az irodai munkával járó idegességet, hogyha gondja van, vagy valami bántja ezt még ot-ton is elrejtse, mert nem öltözteti ezeket szavakba, ha megkérdézi tőle, mi bántja,

CHINOSOL

öblítő tabletták a napi száj-ápoláshoz. Kellemes formája a fertőzés elleni védekezésnek náthalázni, vagy más meg-ühülés betegségnél. Fertőtleníten, nem illatosított. Kapható gyógy-szertárakban, drogériákban.

Szemölcsök, hajszálak, szépséghibák garantált végleges eltávolítása **KOVÁCS KOSMETIKÁBAN**, VI. Teréz-körút 1/c. E hirdetés felmutatójának engedmény.

az asszonynak is van háztartása, hivatala. De sok asszony azt gondolja, hogy már meg-hódította a férjét az elmult esküvőn és asze-relem a sűrű tart. Arra nem gondol, hogy könnyű egy férfit meghódítani, de nehéz megtartani. Mikor azután megvan a baj, kedves férjürem bizony más nő után fut, akkor azután a kényelmes feleségek adják a szenedőt és elkezdnek sírni. Arra nem is gondolnak, hogy talán egy kicsit ő is okai férjük elhidegülésének. Azt már nem. Csak a férj a hibás. Ő a nőcsábász, ő a gazember. Férflak, mikor megnősiülnek, szintén óbrándoznak, hogy az ő házasságuk lesz a leg-szebb, legjobb. Előfordul sokszor, hogy csalódnak, az asszonyka nem olyan, mint amily-lyennek mutatta magát. Haja kócos, ruhája pecsétes, a körme piszkos. Pedig minden reg-gel ki lehet tisztítani, nem sok időt vesz igénybe. Hogy ilyesmire nincs ideje, háztar-tás és gyerekek vannak. Ezt bizonyára nem gondolták komolyan, mert hiszen nem se-lyemruhába gondoltam én a háztartás vezé-tését, hanem tiszta karton, végiggombos ru-hában. Es ennek a felbetele igazán nem tart sokáig. Egy kis kölnivíz a hajra, egy szandál a lábra (nem félretaposott, kicsámpázott rossz cipő) és mindjárt milyen csinos a fele-ség, gyönyörködve áll meg a férj szeme rajta. És ne győződjék a férjét folyton, a kö-vetkező szigorú utasításokkal: „A hamut ne szórd el, sáros a cipőd, miért nem kapartad le?” stb. Szegény férj egész nap dolgozik, hazamegy pihenni és folyton vigyázni kell, hogy felesége haragját magára ne hívja. Egy-szóval, még otthon se helyezkedhetik kénye-lembe. Hát okkor hol? Legjobb asszony nem tud banni a pénzzel sem, panaszodik, hogy milyen kevés, nem osztja be és már 20-án nincs pénze. Szegény férjét székirozza pénz-zért, aki azután kijön a békétüresből és le-szítja kicsit a feleséget. Az persze boldog-talan, hogy milyen durva férje van neki. Bizonyára tudta, mikor férjhez ment, hogy férjének menni a fizetése és most mégis többet követel tőle. Az én véleményem az, hogy az asszony, előrelátásától, okosságától függ a házasság sikere. Majd minden esetben. Van persze olyan férfi is, nagyon kevés ugyan, akinek a feleség, ha a szívét adja is, az se jó. Ilyenek kevesen vannak és már legénykorukban is fűnek-fának csapják a

szület. Könnyen meglehet őket ismerni. Szí-vélyes üdvözléssel:
„Egy 18 éves katona-menyasszony”
IGEN TISZTELTE FŐSZERKESZTŐ UR! En-gedje meg Főszerkesztő Ur, hogy néhány szóval én is hozzácsójljak a „Vádirat a felü-letes férjek ellen” című cikksorozathoz. Nb. lapja f. hó 10-i számában jelíge és aláírás nélküli levélre úgy a magam, mint meggyő-ződésem szerint sok ezer dolgozó magyar leány nevében üzenem olvasótársnőnknek, hogy levele, mely életjétől végig egy nagyon ráérő személy képzeldetését mutatja, nem hagyható válasz és cáfolat nélkül. Nem akor-m részletezni körülményeit a vöröskörmű viperanőkről, akik vadállati kegyetlenséggel, betörő és gyilkos módjára csábítják el ot-tonoktól a szegény ártatlan férjeket és en-nek ellenére mégis büntetlenül családognak. Négy év óta járok irodába, télen, nyáron egyaránt reggel 7-től este 7-ig, déli szünetünk 1½, esetleg 2 óra. A szórakozásról lemond-

tam akkor, amikor először ültem le az író-asztal mellé. Este a legnagyobb öröm szá-momra az, ha sötét szobában, lehunyt szemmel fekehetem és ilyenkor nagyon ritkán és félbe gondolok a jövőmre, amiből hiá-nyozni fog a családfeleg tekintete és a gyermekkakagás, mert én és nagyon sok társnőm nem fog férjhez menni azért, mert legrosszabbkor, a világháború után születünk s akikre mi számíthatnánk, azok egjrésze az 1914-es világháború miatt meg sem született, más része pedig fejgyerrel a kezében Orosz-országban harcol a magyar szabadságért. Megértjük, hogy ennek így kell lenni és nem változunk, hiszen mindnyájunk meg kell hoznunk a magunk áldozatát. De akkor, amikor férflak helyett végezzük a munkát itthon az íróasztal mellett és mindenről lemondunk azért, hogy az életet a maga háborús nehé-zségeivel elviselhetőbbé tegyünk, visszatü-ntünk minden támadást, mely a becsületünk ellen irányul. Sz. Margit, Orosháza.

Minden gyermek 41 ma, vágya: Mártonhegyi Gyermekeküldő
 Elsőrendű ellátás, kerti úszómedence megevízszolgáltatással. Tornaszerek, homokstrand.
 Orvosi és nevelői felügyelet. Csak egészséges gyermekeknek!
 XII., Bűrk-utca 27. Telefon: 166-663. Kérjen prospektust!

APRÓHIRDETESEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés szavanként 15 fillér. Vestagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Jelíge hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó át. Állást kereső hirdetések szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Zongorák, pianínók, világmarkások, legolcsóbban, részlete is Fenyőné zongoratermében. Erzsébet-körút 26. Bérzongorák olcsón. Telefon: 222-462.

Szalonszabóné ajánlkozik házhoz k. — P. Városi házak, Újpesti-rakpart 42. VI. épület 34.

Budapestre érkező úri személynek szép, kényelmes lakásban 2 pengőtől megszállás. Főjegyzőné. Orszé-út 40., I. emelet 10.

Anyarszabó két fiatal lány levelezne szórakozás-ból intelligens erdélyi férflakkal. Jelígejük: „Maros”, „Szamos”.

Zongorát vagy pianínót, azonnal készpénzfizetésre, sürgősen vennék. Telefon: 225-680. Zongoraterem.

Párizsban Drecoll-cégnél évekig vezetőállásban volt szabás, jutányosan vállalja elősrangú női kabátok, kosztüümök készítését. Höflinger, Budapest, 11., Kees-kermeti-u. 4.

Pestre érkező családok számára úri otthon nyújtok: Dornóiné, IV., Ferenciek-tere 7., II. emelet 5. Tele- fon: 386-689.

Előkelő név öskeresztény, fiatal filmszínész, csinos, művelt feleséget keres hozománnyal. Közvetlők mű- lennek. Komoly leveleket kér „Egymásért” jelíge-re a kiadóba.

Legmodernebb szabás-varrás, fehérneműszabászat. — Mesterverszaga. „ELIT”-szalon, Erzsébet-körút 46.

Fizetendőnek mennék előkelő vidéki családhoz. ahol bridszeleni jól megtanítandák. Csendes, zepa- rárt szoba fontos. Keresztény úrhölgy jelíge.

Vidékienek tiszta, szép szobák méltányosan: Hajdu Márta, Erzsébet-körút 27., I. emelet 3. Tel.: 386-784.

Azonnal belépésre keresek jóléllő, középkorú nőt, aki házukban a teendőket végezne és hadiroktrák fővegem gondozója lenne, havi 30 P fizetésért és el- látásért. Utiköltséget megtérítjük. Sabján Irénke. Izal.

Bundák most olcsón, nyári áron **Kólay E.** szűcses- ternél, Vilmos császár-út 10. Tel.: 386-784.

 Figyelme ajánljuk Rákóczi-út ötven Zon- gortermét. Rengeteg zongora, pianó vá- sárolható legeskelelyebb részlete is. Olcsó tanulózongora.

Rendkívül olcsón Balatonvilágoson augusztus hónapra kis családi ház, egy szoba, füves veranda, konyha teljes felszereléssel, edényekkel, szén kerítelt kiadó. **Érdeklődni:** Balatonvilágos, Kőmives Sándorné, Vörös- villa.

Készpénzért vennék zongorát, pianínót, Erzsébet-körút huszonhat, Fenyőné. Telefon: 222-462.

Komoly, intelligens, 19 éves urileány keres társal- kodóit, vagy litkárnói állást, keresztény szaktan- folyam végzettségével. Ny. A., Rozsnóv, Csetnekgy. u. 69.

Balatonzamárdiban kiadó, esetleg előadó emeletes, kertés villában 3 szoba, konyha, éléskamra, 2 zár-veranda, balkon, zárt veranda kültérrel. Vízhez közel. Bővebb felvilágosítást ad Bogárdy Antalné, Balatonzamárdi, Torhágyi villa, Balatoni múút mellett.

Magános urinőhöz vagy idős házaspárhoz hávezető- nőnek ajánlok. Leveleket „Sürgős” jelíge-re ki- adóba kérek.

Elzárított ékszerét, zsebjét költségmentesen ki- váltom és legmagasabb áron megveszem. Brilláns, aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Baross ékszerház, Grósz, Baross-utca 83. Telefonáljon: 140-969.

Tanítói családhoz, gyöngyölköd feleségem mellé. ház- tartásvezetésben, gyermekek nevelésében sejtő urinőt keresek. teljes ellátás, szoltid díjazásért. Vezető- tanító Rudabányáska, posta Sátoraljaújhely.

Budapestre érkezőknek „Úri otthon” méltányosan, nyug. MÁV főintézet neje: Erzsébet-körút 2., III. emelet 19. Emke-kávéház. Telefon: 225-555.

Mimóza világhírű grafológusmó analízis íráshól és fényképről. Állandó címe: Pécs, Szent Vince-utca 50. Válaszbélyeg küldendő.

Zongorahangolás, javítás, harmóniumkészítés, iavítás legutányosabban Szieber, Bpest, II., Torók-u. 6.

Felolós szerkesztő és kiadó: **Papp Jenő.**

Szeptember elséjére teljes ellátást keresek Rákóczi- téri Női Felsőpariskolába járó leánykam részére. Fizetés készpénzben, vagy természetben. Szíves meg- keréseket a kiadóhivatal „Vidéki” jelíge-re továbbít.

Kéziratokat, kiséket, fényképeket nem adunk vissza és nem őrztik meg. A lap cikkeknek és képeknek át- vétele és közlése tölös, Hirdetés-díj mm-számunként 65 fillér. A hirdetések elhelyésénél semmiféle külön kikötést nem fogadunk el. A Magyar Nők Lapját nyomta a Hungaria Hírlapnyomda R.-T., Budapest, V. kerület, Vilmos császár-út 34. szám. — 803542.

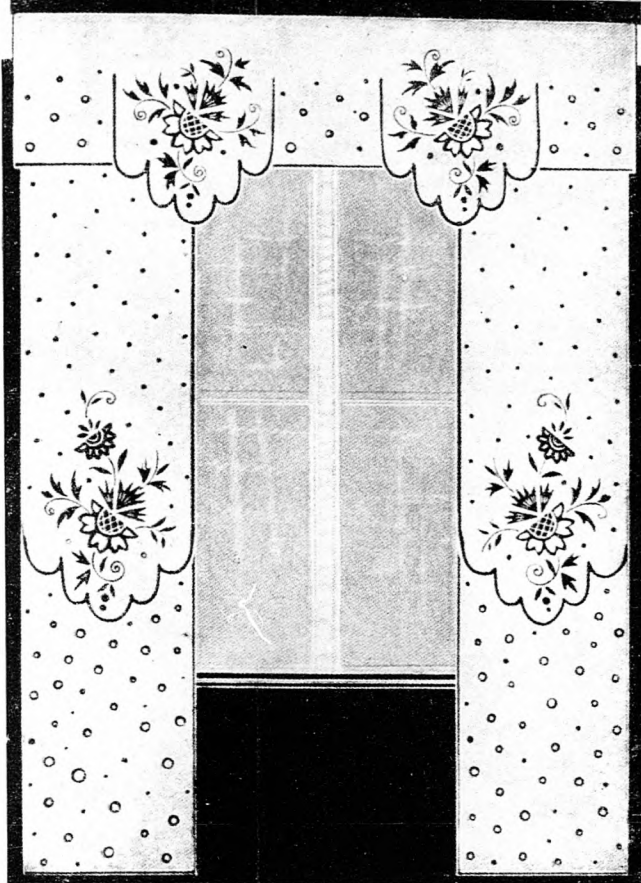
Szobafestés, mázólás, lakástakapítást, ablaktisztítást vállal Vizi Miklós, Tel.: 130-671.

Felolós: vitéz Bánó Lehel igazgató.

TÓTH LAJOS FEST-TISZTÍT
 V., JÓZSEF NÁDOR-TÉR 9. TELEFON: 181-297
 VI., KMETTY-UTCA 21. TELEFON: 116-727

Egyedül biztos hatású a
„DÉVA” szőrtelenítő krém
 Kapható: „DÉVA” Surd, Somogy megye.

LÁSZLÓ PEHELY GYAPJU
VATTA PAPAN
 ALAPITVA SZOLID-MEGBIZHATÓ
 1898 • VIII. VAS UCCA 14

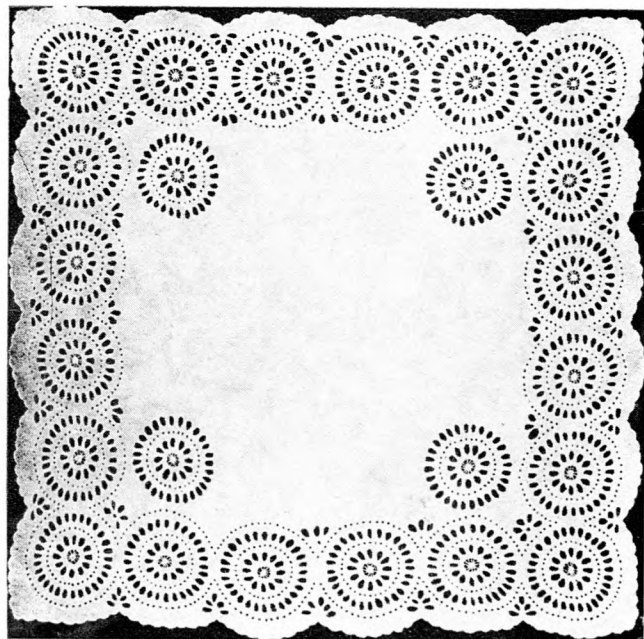

A kis halászok. Gobelin-kép. 35×45 cm méretben, szép színezéssel előfestve, a kidolgozásához szükséges fonállal együtt ára P. 18.50. Megrendelhető a Muskátlai Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régi posta-utca 12. sz. és Szeged, Kárász-utca 3. szám.

Nyári vászonfüggöny. Vastagszálú, nyersszínű kézimunkavászonra előrajzolva, megkezdve, a hímzéséhez szükséges színtartó fonállal együtt, a szárnyak 50 cm szélességben, 3 méter hosszúságban, a drapéria 60×150 cm méretben, összesen P. 65.—. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kéri a Muskátlai Kézimunkabolt, Budapest, IV., Régi posta-utca 12. és Szeged, Kárász-utca 3. sz. Más méretű függönyre 20 fillér válaszbélyeg beküldése ellenében készpénzzel adunk árajánlatot

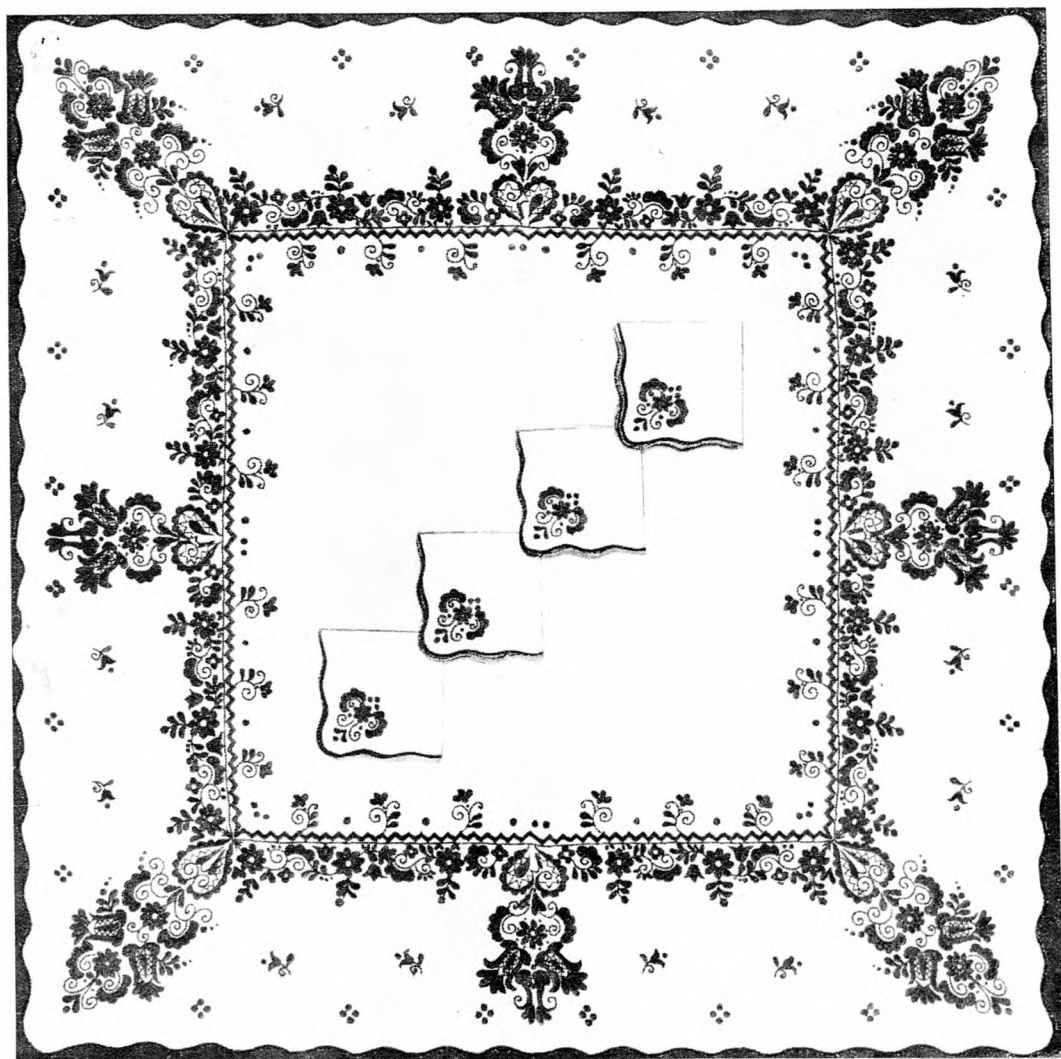

Furulyázó. Gobelin-kép. 35×45 cm méretben, stramin anyagra szép színezéssel előfestve, a kidolgozásához elegendő fonállal együtt 18 P. 50 f. Megrendelhető a Muskátlai Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régi posta-u. 12. és Szeged, Kárász-u. 3. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük. Kézimunka kérdésekben felvilágosítást 20 filléres bélyeg ellenében küldünk.

Madeira milió. Tiszta pamutvászonra (nem műrostos) előrajzolva, 80×80 cm méretben P. 10.50. Hímzéséhez fehér pamutfonal 1 matring 36 fillér. Géphímzéshez géphímzőfonál 1 orsó P. 3.—. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük. Megrendelhető akár kézi-, akár géphímzéssel készen is a Muskátlai Kézimunkaboltban, Budapest, IV. kerület, Régi posta-utca 12. szám és Szeged, Kárász-utca 3. szám

MAGYAR NŐK LAPJA

Magyaros zsűrkészlet. Fehér, tiszta lenvászonra előrajzolva, megkezdve, a kidolgozásához elegendő szintartó tarka fonállal együtt, a terítő 100×100 cm méretben, 4 drb szalvettával P 35.— Készen hímelve P 55.— Kezdeti kézimunka rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük. Megrendelhető nagyobb méretben is, melyre árajánlatot 20 fillér válaszbélyeg ellenében küld a Muskátli Kézimunkabolt, Budapest, IV., Régi posta-u. 12 és Szeged, Kárász-u. 3